

Yarınki Sayımız
12 Sayıta
Gençlik — Çocuk sayfaları

VAKIT

Kuponsuz
piyankomuz
Numaralarımızı
biriktiriniz
Tafsilât 4 üncü sayfamızda

14 üncü Yıl-Sayı : 4807 İdare yeri: İstanbul, Ankara ca. Vakıf Yurdu Cumartesi 30 MAYIS (5 inci ay) 1931 Telefon: (İdare) 2.4370 — (Yazı işleri) 2.4371 Sayısı 5 Kuruş

G.saray takımının şampiyonluğu tahakkuk etti

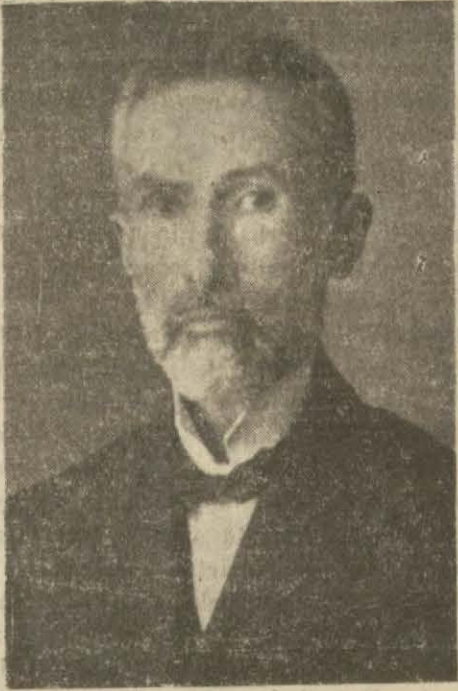
Tarihî vesikaların satışı faciası

iki bin vakfiyenin de be-
raber satıldığı anlaşılıyor
Yalnız bunların satış kıymeti (2) milyon
lira tutmaktadır

Sayı kayıtlı bir ihmal neticesi sa-
lan 200 balyalık vesikalara ait olan
tahakkuk henüz kat'i neticelerini ver-
memiştir. Bu cidden çok kıymetli
vesikaların haiz oldukları tarihî kı-
ymetleri yeniden bazı tafsilât ve bu
vesikaların haiz oldukları tarihî kı-
ymetlere dair malûmat aldık. Bunlar
arasında yazıyoruz:

Bu vesikaların satışını ilk duya-
n defterdarlığa haber veren, Erke-
k muallim mektebi muallimlerinden Cev-
det Bey diyor ki:

Gazetelerin neşriyatı bu evrakın
3 yüz senelik evrak olduğu ve
yalnız maliyeye ait bulunduğu me-
zandadır. Halbuki bunlar yalnız
maliyeye ait değildir. Muhtelif tarih-
lere ve muhtelif dairelere ait evrak
burada idi. Tanzimattan itibaren
muhtelif dairelerin evrakı buraya nak-
ledildiği gibi büyük Reşit Paşa zama-
nında (Alt tarafı 4 üncü sayfada)

Satılan evrak hakkında çok mühim
şöyle söyleyen Vamık Şükrü B.

Hariciye Vekili Ankarada
Tevfik Rüştü B. diyor ki:
Avrupada sulh havasının el birliğiyle
yaşatılmasının çok faydası olacaktır

Cenevreden avdet eden hari-
ye vekilimiz Tevfik Rüştü B.
dün akşamki ekspresle Ankara-
ya hareket etmiştir.

Hariciye vekilimiz dün gazete-
ciilere şu beyanatta bulunmuş-
tur:

İçtimalarına hükümetim na-
mına iştirak ettiğim Avrupa bir-
liği tetkik komisyonunun mesai-
hakkında Ankarada reisi cüm-
hur hazretleri ve başvekil Pş.
e arzı malûmat edeceğim.
Ondan sonra sırası geldikçe
neyderpey matbuata malûmat
vereceğim.

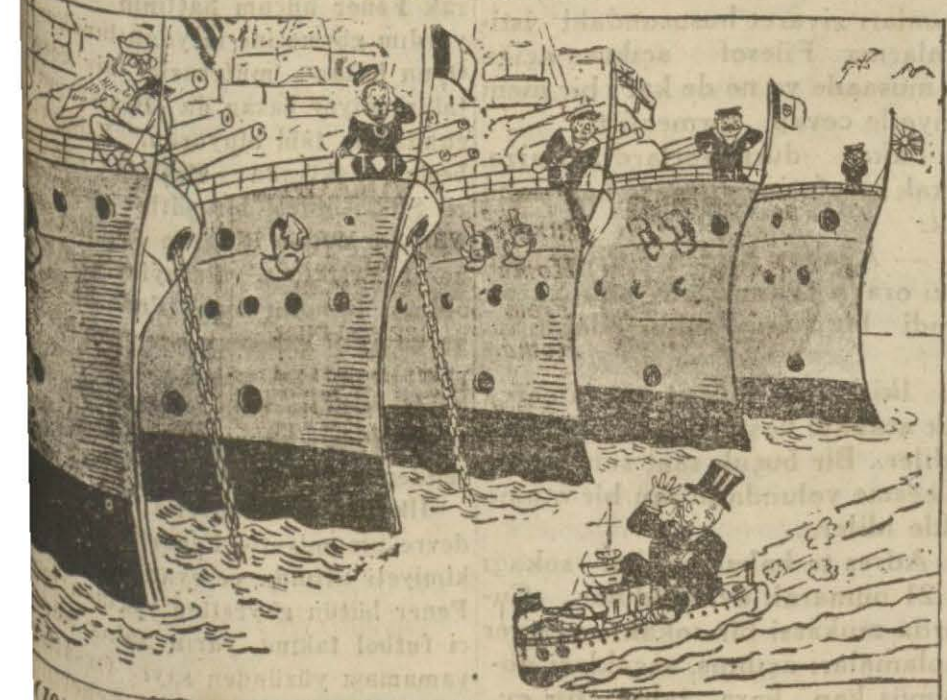
Yalnız şimdiden şurasını söy-
leyebilirimki; gerek komisyonda
müessili bulunduğum hükümet
namına ve gerek şahsım
tarafıyla seyahatımdan memnun
olduğum ediyorum.

Şurası muhakkaktır ki Avru-
pada iyi bir havanın, sulh hava-

sının elbirliğiyle yaşatılmasının
büyük faydeleri olacaktır. İktis-
adi buhrana karşı regional bazı
müspet tedabirin bulunması da
gayri mümkün değildir. Ancak,
asıl müzakere mevzuunu teşkil
eden iktisadi buhranın cihanşü-
mul olduğu ve regional tedabirin
yanında işin mahiyetinin istilzam
ettiği cihanşümul tetkik ve te-
dabir için dünyadaki bütün hük-
ümetlerin birleşerek yeni ve
beynelmilel bir iktisat konferan-
sını derpiş etmeleri ihtimalide
gayri varit olamaz.

Şubatta toplanması beklenen
Beynelmilel terk ve tahdid tesli-
hat konferansı müspet neticeler
vermek taliine mazhar olursa
onun yalnız sulh için değil, iktis-
adi buhran için de çok müessir
âmillerden birisi olacağı şüphe-
sizdir.,,

Selâm!

(10) bin tonilâdan yüksek hacimde zırlı inşa etmemeğe mecbur tu-
n Almanyanın geçenlerde bu hacimde fakat fennin bütün harikalarını
eden bir zırlı yapıya muvaffak olduğu ve büyük dreynotlara geg-
nâh ve gerek sürat itibarile tefevuk eden bu geminin bütün devletlerin
plânlarını alı süi ettiğiyazılmıştı.
cep zırlısı ünvanı verilen bu harikulâde harp sefinesinin denize indiril-
miş bir İngiliz gazetesine yukarıki karikatürü üham etmiştir.

Güzel bir karar

Tıp profesörleri

Baremden daha ziya-
de muallimlerle mu-
avinlerin istifade-
sine karar verdiler

Evvelki gün toplanan tıp fak-
ültesi müderrisler meclisi içti-
ma hakkında tafsilât vermiştik.
Dün bu hususta elde ettiğimiz
mütemmim malûmata göre içti-
mada, baremin tatbiki hakkında
Darülfünun divanı tarafından
kabul edilecek şekilde başvekil
mahzur görülmüştür.

Bu mahzurlardan biri Tıp fak-
ültesi tedris heyetinin genç
azasının, muallimlerle müderris
muavinlerinin baremden çok
istifade etmeleridir. Fakülte
muallimleri ve müderris mu-
avinleri hastanelerde vazife gö-
ren ve kendileriyle aynı dere-
cede çalışan meslektaşlarına
nazaran baremden sonra daha
az para alacaklardır.

Müderrisler meclisi bu mahzu-
ru nazarı itibara alarak barem
kanunile yüksek maaş alacak
profesörlerin maaşlarından ten-
zilât icrasını ve buradan yapıla-
cak tasarrufla muallim ve müder-
ris maaşlarına zam yapılmasını
kararlaştırmış, alâkadar profesör
ler kendilerine yapılacak zam-
dan feragat ederek fakültenin
genç uzuvlarına zam icrasını kabul
ettiklerinden karara fakülte-
nin bütün müderrisleri iştirak
etmişlerdir.

Divanın bulduğu şekilde görü-
len ikinci mahzur yeni bütçede
müderris maaşlarına zam yapıla-
bilmesi için tıp fakültesi masra-
fından tenzilât icrasıdır.

Müderrisler meclisi müderris
maaşlarına zam yapılmasından
eğer bu zam fakülte hastanesine
kabul edilecek hasta adedinin
ve fakülte tedris masraflarının
azaltılmasında kabil olacağına, vaz
geçmeğe karar vermiştir.

Dünkü gazetesler müderrisler
içtimanda baremin sureti tatbiki
hakkında Maarif vekâleti nez-
dinde teşebbüsatta bulunmak
ve tıp fakültesinin noktai nazarı
izah etmek üzere müderris Ziya
Nuri Pş. ile Akıl Muhtar ve
Server Kâmil beylerden müteşek-
kil bir heyet seçildiğini, bu he-
yetin dün akşam Ankaraya
hareket etmesi muhtemel bulun-
duğunu yazmışlardır.

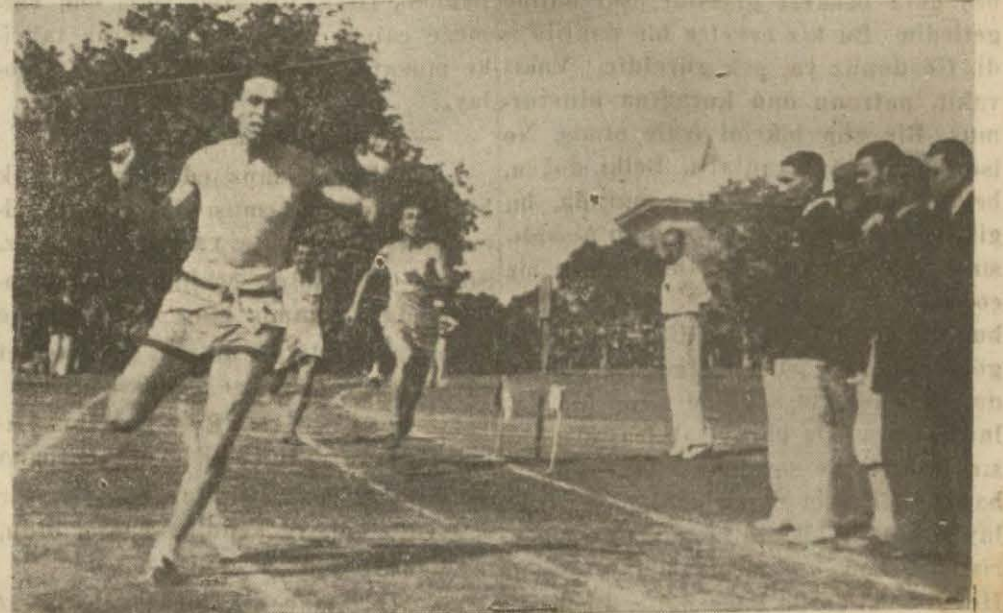
Hususi malûmatımıza göre mü-
derrisler meclisi tarafından Anka-
raya bir murahhas bir heyet git-
mesi için kat'i bir karar verilmiş
değildir.

Tıp fakültesi müderrislerinden
bir kısmının bugün hususi olarak
yapacakları bir toplantıda bir
heyetin Ankaraya gitmesine lüz-
um olup olmadığı hakkında kat'i
bir karar verilecek, heyetin git-
mesine lüzum görülmediği tak-
dirde fakültenin noktai nazarı
b r tahriratla Maarif vekâletine
bildirilecektir.

Dünkü atletizm ve futbol müsabakaları

Veysidisk atmada Türkiye
rökorunu kırdı

Futbolda Galatasaray Vefayı 1-4 yendi
Fenerbahçe Beşiktaş'a 1-0 yenildi

Dün RoberKollej sahasında yapılan atletizm müsabakalarından: 200 metrenin birincisi
Dün Bebekte Robert kollej mektebi (bulspor) bize yeni bir Türkiye rekoru
kazandırmaya için imkân verilmiş olu-
yordu.

Üç hafta evel rumlarla Galatasaray
arasında aynı sahada yapılan bayram
da müsabaka haricî atmalarla gülle
rökorunu kıran ve bunu geçen hafta-
ki seçme müsabakalarında da kısmen
tekrarlıyan dün de bir defa daha teyit
[Lütfen sayfayı çeviriniz]

Yazan :
jean Lassette

- 3 -

Nakleden :
fa.

Foto M-G-M.

Plâjda oynayan iki büyük bebek, ve iki Amerikalı bakire

Bakireler

Bütün Amerikalı kadınlara sorar-
sınız, on beş yaşında iken bikirlerinin
izale edildiğini veya biki teşebbüs et-
tiklerini anlatırlar. İzale bikir, Ameri-
kada güzelliğin lâzımı gayri müfari-
dir, ve Amerika cemiyetine an'anevi
bağlarla bağlıdır.

— Asansörde güzel bir kadına ras-
gelmediniz mi? Buradan çıkıyordu.

Bu suali bana, çayına davetli oldu-
ğum madam Anna G... soruyordu.

— Evet, dedim, birinci katta gör-
düm. Hakikaten güzel. Hem Amerika-
lı kadınlarda pek az tesadüf edilen bir
hali var. Bir genç kız hali. Kapıda da
çok güzel bir "Rolls Royce" otomobili

bekliyordu. Acaba onun bakire

— Evet, tam bir genç kız hali var-
dır. Genç kız hali. Esasen bakiredir.

Bu sözleri söylerken Madam An-
na gülüyordu.

— Niçin gülüyorsunuz?

Madam Anna G..., Viyanada tıp
tahsilini ikmal etmiş bir Amerikalıdır.
Gülmesinde devam ederek cevap ver-
di:

— Bu kızın bana yüz binlerce dol-
lar borcu vardır, ve Rolls Royce oto-
mobilini de bana borçludur.

— Nasıl olur?

— Sahi söylüyorum, hem otomob-
lini bana borçludur, hem de yüz bin-
(Lütfen sayfayı çeviriniz)

lerce dolar borcu da vardır.

Evine davetli olduğum bu güzel kadın doktorun sözlerinden şüphe etmedim amma, hayretimi de saklayamadım. Madam Anna zengin bir doktordu. Fakat böyle yüz binlerce dolarını borç verecek kadar serveti olup olmadığını bilmiyordum. Nihayet meseleyi anlattı:

— Bu genç kızın bana bu kadar borçlu oluşuna hayret ediyorsunuz. Halbuki basit. Ben ona, kelimenin tam manasıyla beş defa bıkırını iade ettim. Yanı benim sayemde, beş defa bıkırını izale ettirmeğe muvaffak olabildi.

Madam Annanın doktor olduğunu biliyordum. Fakat mütevassıt bir rol oynadığından haberim yoktu. Hem de, ona, tanıdıklarımın üç Fransız genç kıza tavsiye etmişim. Sakin onların da... Fakat Madam Anna gülerken devam etti:

— Yanlış anlamayınız. Eğer benim sayemde beş defa bıkırını izale ettirmeğe muvaffak oldu dediysem, bu şu demektir ki, ona ben ameliyat yapıp, beş defa bekâret gıçasını eski haline getirdim. Bu kız evvelce bir daktilo idi. Gördünüz ya, pek güzeldir. Vakit vakit, patronu onu kucağına oturtmuş. Bir gün bıkırını izale etmiş. Ne ise, kendi böyle anlattı. Belki doğru, belki de yalandır. Zaten burada, bu gibi işler böyle olur. Kız gidip nişanlısına şikâyet etmiş. Nişanlısı akıllı bir çocuktur. — Böyle delikanlılar, burada da bulunur. — Gidip patronu görmüş, fazla patırtı etmemiş, patron da, susması için kendine yirmi bin dolar vermiş. Kız parayı alınca, nişanlısını atlattı ve seyahate çıktı. Fakat, bankada hesabı carisi azalmağa başlayınca, yine bıkırını izale ettirecek birisini bulmuş, yine tazminat almış. Her defasında da bana gelir, ameliyat yaptırır. Esasen ben, hemen hemen on senedir bu tarzda ameliyat yapıyorum. Fakat bilhassa yüksek muhitten müşterilerim vardır.

Bu sözleri söylerken, madam Annaya evlerinde tesadüf ettiğim ve genç genç kızları olan beş altı yüksek Amerikalı aile aklıma gelmişti. O anlatıyordu:

— İşte o zamandanberi, bu küçük çapkının usulü bir hayli revaç buldu, ve ben de daktilo, kâtime, muallime, mürebbiye sınıfından birçok müşteri kazandım. Asansörde gördüğünüz bu genç kız, keşfettiği usulü beş defadur tathib ediyor. Şimdi de belki altıncı defa olarak (imdat) diye, bir zengin kolları arasında bağırılmaktadır. Çünkü buradan çıkarken, ona, altıncı defa olarak bekâretini iade etmişim. Doğrusunu isterseniz, o bu usulü ile kimseyi dolandırmış olmuyor. Çünkü, kendini birine verdiği zaman hakikaten bir bakiredir. Bunu size, ameliyatı yapan ben, bir doktor sıfatıyla ve fennen temin edebilirim. Bıkırını izale ettirmek onun pek de hoşuna gitmiyor, kolay değil amma... Keyfini yapan adam da parası mukabilinde zevk alıyor, tabii onu tatmin etmek lâzım...

Acaba Amerikada bu kız gibi kim bilir kaç daktilo vardır?

Bu kızlar, dairelerinden çıkar çıkmaz hemen evlerine koşarlar, aileleri, katran ve alçı kokan binalarında yerlerini bulurlar.

meklerini yerlerken, küçük daktilo, patronunun kendine hediye ettiği en büyük moda mağazasından alınmış tualeti giyer, ve onunla buluşmağa (Richman) klübe veya (Casino) ya koşar.

Orada, aç karnına, sigara kokan şişman patronu ile dans ederken, gözlerinin kaydığı sandviçi istemeğe çöker. Bu ne müşkül bir iştir!.. Aynı zamanda hem Gloria Svanson, hem de Clara Bow gibi olmak, meşhur yıldızların hareketlerini hatırlıyarak onlar gibi gülmek, oturup kalkmak lâzımdır.

Michigan caddesinde, meşhur Helena Rubinstein'ın güzellik müessesesinde bir müdürün, bir dansöze şu nasihatini verdiğini duydum:

— Bırak için ama, çok içmesin. Sarhoş bir adam bir şey yapmak kabiliyetinde değildir. Seni kucaklar, öper, sonra da sızır, kalır. Halbuki hafif sarhoş olan bir adam sonuna kadar işi takip eder. Sabit bir fikri vardır, onu yapmak ister. Bu sabit fikri ona vermeğe çalışınız. Eğer onu biraz tahri-ke muvaffak olursanız, üst tarafı kolay...

— Peki madam!

— Meselâ dans ederken, büyük bir zevk duyuyormuş gibi bütün vücudünüzü onnukine yapıştırıp sıkınız. Sonra, birdenbire, çekilip, sanki yaptığınızdan utanmış gibi kızarınız, ve bunu gayri ihtiyari olarak, mukavemet edemeden yaptığınızı da hissettiriniz.

— Evet madam.. Evet madam.. Fakat tasavvur ediniz ki bu adam, bana ufak tefek sarkıntılıktan başka bir şey yapmadı, ve kendine hâkim oldu, o zaman?..

— O zaman siz, bir şey yapması için ona yardım edersiniz. Ve ertesi gün, sizin de sarhoş olduğunuzu ve onun bundan istifade ettiğini ileri sürersiniz.

— Evet madam..

— Hem yavrum erkekler tuhaftır. Ben küçük bir mürebbiye tanırım ki, ademi iktidarı herkesçe malûm birisi tarafından bıkırını izale edildiğinden iddia etmişti. Bu o ihtiyar budalaları o kadar hoşuna gitti ki, kendinin, sarhoşlukla, böyle bir şey yapabildiğine hükmedip kızla evlendi. Şimdi kız milyonerdir, kocası da kendin Amerikalının en mes'ut adamı olarak telâkki eder. Pek tabii kız güzel, çok güzeldi. Çok iyi müşterimizdir. Şimdiye kadar müessesemize 50000 dolardan fazla bıraktı.

— Peki ama böyle şeyler her zaman olmaz.

— Hayır, yavrum, hiç cesaretini kaybetme. Senin gibi güzel ve Amerikalı bir vatandaş şerefini haiz olduktan sonra...

Amerikada, güzellik, mamul bir eşya gibidir: Muhakkak bir şeye yaraması lâzımdır.

Telgraf haberlerimiz 7 inci sayfamızdadır.

Dünkü futbol ve atletizm müsabakaları

[Ust tarafı birinci sayfamızdadır]

eden Veysi; bize diskte de yeni bir rökör hediye etti. Disk üzerinde 37,25 olan Türkiye rökörünü 38,97 metreye çıkardı. Kendisini tebrik ederiz.

Müsabakalara ilân edildiği gibi saat tam 14 te bir geçit resmile ve bayrak merasimle başlandı. Beş yüz kadar seyirci ve meraklının alkışları arasında hakemlerle atletlerden mürekkep bir tabur sahaya çıktı. Ve bayrak direğinin altında durarak çalınan istiklâl marşı ile direğe çekilen bayrağımızı selâmladılar. Bu basit fakat güzel merasimden sonra müsabakalara geçildi.

Atmalar içinde yukarıda işaret ettiğimiz gibi Veysin diskte rökör kırmasive güllüde geçenki rökörünü teyit etmesi günün en mühim muvaffakiyetidir. 800 metrede şampiyon ve rökörtmen Besim, birinciliği Karançapolosa kapırdı. Besim iyi bir koşu yapıyordu. Fakat Finala arkasından gelen rakibi onu geçiverdi. Besim dört metre farkla ikinci kaldı.

Mukavemet koşularına her zaman birinciliği alan Beşiktaşlı atletler iştirak etmedikleri icabı 1500ve 3000 üzerinde yapılan iki koşunun ilk derecelerini rum atletler aldılar. Yüksek atlamada Türkiye rökörünü Haydar 1,80 yaptı. Rum rakibi Pulyos da aynı dereceye yükseldi. Her ikisi de birinci addedildiler. Bundan sonra çitayı 1,84 e koyarak yeni bir Türkiye rökörü elde etmek üzere sarf edilen gayret maalesef semere vermedi.

Şu sayıları dikkat noktalara işaret ettikten sonra müsabakaların verdiği teknik netayici yazalım :

800 M: 1 — Karançapulos 2 — Besim, 3 — Agop. Derece 2,3, 1—5 dakika.

110 mánalı: 1 — Todoruf, 2 — Tefik, 3 — Kâzım Sedat. 17 2—5 dakika.

100 M. 1— Senih, 2 — Enver, 3 — Neyçef. Derece: 11 1—5 saniye.

1500 M. 1 — Çorciyadis, 2 — Lütfi, 3 — Mavilidis. Derece 4,37 3 — 5 dakika.

3000 M. 1 — Panakis, 2 — Çarlıkis, 3 — Hüseyin. Derece 10,10 4—5 dakika.

400 M. 1 — Tomson, 2 — Azenhart, 3 — Koyuncu Melih. Derece: 51 saniye.

200 M. 1— Mehmet Ali, 2 — Enver, 3 — Turhan. Derece 23,3 — 5 saniye.

Gülle atmak: 1 — Veysi, 2 — Çicelkof, 3 — İrfan. Derece 12,24 metre

Yüksek atlama: 1 — Haydar ve Gulyos, 3 — Kâzım Sedat. Derece 1,80 metre.

Disk atma: — 1 — Veysi, 2 — Naili, 3 — Frangis. Derece 38,97 metre: Yeni Türkiye rekoru.

Uzun atlama: 1 — Tefikk, 2 — Haydar, 3 — Kemal. Derece 6,47.

Çirit atma: 1 — Muradoğlu, 2 — Todoruf, 3 — Selim. Derece 46,34 metre.

Üç adım uzun: 1 — Tefik, 2 — Selim, 3 — Kemal. Derece 12,96 metre

Sırtla yüksek atlama: 1 — Cerno-

viç, 2 — Manolof, ve Sabes. Derece 3 metre.

400 zayıt 200 zayıt 200 zayıt 400 bayrak yarışı beyaz ve kırmızı takımlar arasında yapıldı. Neticede Azenhart, Neyçef, Papadopulo ve Besimden mürekkep beyaz takım birinci.

Müsabakadan sonra, orada bulunan Türkiye idman cemiyetleri ittifağı reisi Rana Bey, Türkiye atletizm federasyonu reisi Burhanettin Bey ve Robert kollej spor şefi Mister Bavens müsabakalarda derece kazanan atletlere madalyalarını merasimle verdiler.

Dünkü müsabakalarda gazetecilere bir yer ayırmak ve bir masa tahsis etmek nezaketini gösteren müsabaka heyeti tertibiyesine teşekkür ederiz.

Futbol maçları

Dün Taksim stadyomunda futbol maçlarından evvelce tehir edilen dört müsabaka yapıldı. Bu maçlar Galatasarayla Vefayı, Beşiktaşla da Fenerbahçeyi karşı karşıya getirdiği için çok şayanı dikkatti. Çünkü alınacak neticeler şampiyona üzerinde müessir olacaktır. Meselâ Galatasarayın mağlûbiyeti Fenerbahçenin Beşiktaşta kazanması şimdide kadar ikinci yekide duran Fenerbahçeyi şampiyon yapabilir. Sonra Vefanın aldığı lehte netice de üçüncülük ve dördüncülük mevkilerinde ilk sırayı Vefaya verebilir. Fakat dün yapılan oyunlar bunun aksini verdi. Yani Galatasaray Vefayı, Beşiktaş da Fenerbahçeyi mağlûp ettiler. Bu suretle Galatasaray şampiyonluğu artık suretî kat'iyede elde etmiş demektir. Çünkü bundan sonra yapılacak maça sarı kırmızılılar İstanbulspara mağlûp da olsalar Fenerbahçe ile aralarındaki puvan farkının fazlalığı yüzünden bu ademi muvaffakiyet vaziyet üzerinde müessir olamayacaktır. Dünkü maçtan sonra Galatasarayla Fenerbahçenin vaziyeti şudur:

Galatasaray 13 oyunda 35 puvana sahiptir. Buna mukabil Fenerbahçe 13 oyunda ancak 32 puvan topluyabili. Sarı lacivertliler Galatasarayla yaptıkları iki karşılaşmanın birinde berabere kaldıkları ve ikincisini de sifıra iki kazandıkları halde Vefaya, İstanbulspara ve Beşiktaşta mağlûp oldukları için Fenerbahçeyi şampiyonluğa veda etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Dünkü gâlibiyet Beşiktaşın da üçüncülüğünü tahtı temine aldı.

Bu izahattan sonra maçların tafsilâtını verelim:

İlk maç İstanbulsporla Süleymaniye arasında oynandı. İstanbulspor zayıf bir kadro ile oynamasına rağmen hâkim. Salâhattin güzel bir gol yaptı, buna Süleymaniye mukabele etti. İkinci devrede her iki takım da daha ceval bir oyun oynuyor. Bu devrede Süleymaniye sonlara doğru faik çalışmaya başladı. Fakat her iki taraf da sayı yapamıyarak oyunu bir bire beraberlikle bitti.

İkinci müsabaka Beykozla Anadoluyu karşılaştırdı. Bugün Anadolu iyice bir oyun oynuyor. Beykoz haftayımın onuncu dakikasında bir gol yap-

ti. Bundan sonra Beykoz hep hâkimdi. Fakat sayı yok. İkinci devrede Beykoz hâkimdir. Fakat sayı yapamıyor... Bu sırada Beykozla bir penaltı çekildi. Ve bu suretle Anadolu da bir sayı kazanmış oldu. Bundan sonra Beykoz daha gayretli oynuyarak rakibini sıkıştırmaya başladı ve penaltı da galibiyet golünü yaptı. Ve oyun 2 — 1 Beykozun lehine bitti.

Bundan sonra üçüncü oyun günün ilk mühim maçıdır. Hakem Fehmi bahçeli Sait Salâhattin Bey Galatasaray ile Vefa iki ay evel yağmur yağmayan yarıda kalan maçlarını tamamlayıyorlar. Geçen sefer oyun ancak 10 dakika oynanmıştır. Şimdi on beş dakikalık ilk devre ve 45 dakikalık ikinci devre ile müsabakayı tamamlayacaklar... Oyun geçen sefer bittiği yerden yani Vefa sahasının sol tarafından bir hakem atışıyla başladı. Vefa ilk dakikalarda gayretli oynuyor. Bu vaziyet beş dakika kadar devam etti. Sonra Galatasaray hücumlarını sıklaştırmaya başladı. Ve Leblebi Mehmet topu tek başına sürerek güzel bir şütle ilk golü yaptı. Birinci on beş dakikalık devre bu suretle bitti.

İkinci tam devrede umumiyetle Galatasaray hâkim oynadı. İlk hücumları içinde hemen hemen dördüncü dakika, Necdet Galatasarayın ikinci sayısını yaptı. Bundan sonra Galatasarayın daha gayretli oynadığını görüyoruz. Vefa da biraz sonra daha büyük bir enerji ile bu üstün oyunun müsavî bir maçı manzarası vermeye muvaffak oldu. Biraz sonra Gazinin hatalı bir şekilde düşürülmesi Galatasarayı bir serbest vuruş çekilmesine sebep oldu. Muhteşem güzel bir şütle bütün Galatasaray müdafasının üstünden geçerek kaleye girdi. Şimdi vaziyet 2 — 1 olmuş ve maça daha heyecanlı bir şekil almıştır. Aynı zamanda daha da sert...

Vefa gittikçe sıkışmaya başladı. Galatasaray sağında değişiklikler yapıp meyyen Mitat sol açığa, K. Fenerbahç hattına, Rebii içe geçtiler... Galatasaray kornerden Ercümdin tarafından üçüncü bir sayı daha kazanmış. Hakemin idaresizliği maalesef oyunun salim surette cereyanına imkân vermiyordu. Bundan sonra oyun da sert bir şekilde devam etmeye başladı. Hatta bir aralık dövüşmeler bile oldu. Hakem Emini dışarı çıkardı. Berabere versin ki biraz evel Gazi eski yerini almış bulunuyordu. Fakat Vefa oyunu on kişi oynuyor.

Devrenin neticesine bir dakika kala Necdet güzel bir kaçırma ve iyi bir şütle dördüncü sayıyı da kaydetti. Bu suretle oyun 4 — 1 Galatasaray lehine bitmiş oldu.

Günün son oyununu Fenerbahçe Beşiktaş oynadı. Fenerbahçe Sadıkmahrumdu. Buna mukabil Beşiktaşın da kaleci Osmanın yerinde Sadri ve muhacim hatlarında üç genç oyuncu oynuyor.

Beşiktaş oyuna başlar başlamaz işlek hücumlarla ümit verici bir oyun gösteriyor. Ve Beşiktaşın hücumları inkişaf ederken beri tarafta Fenerbahçenin bir müdafaa karşısında bocalıyordu. Solda İbrahim Fikretî çok güzel topu rak Fener hücum hattının buradan yardım görmesine meydan bırakmıyordu. Oyun bazan mütevazin bir cereyan takip ediyor bazan da Beşiktaşın hücumlarına tâbi oluyordu. Nihayet beşinci dakikada Beşiktaşın bir şütle Şükrü güzel bir şütle gol yaptı. Bu sayı netice itibarile oyunun sayısını ve Beşiktaşın galebeyi veren sayısını oldu. Bundan sonra Fenerbahçenin ha gayretli çalışmak istemesine rağmen Beşiktaşın güzel oyunu karşısında da bir semere elde edemiyordu. Bu aralık Fener bir penaltıyı kalemnin üstünden havada kaçırdı.

İlk devre bu suretle bitti. İkinci devre umumiyetle Fenerbahçenin hâkimiyeti altında cereyan etti. Fakat Fener bütün gayretine rağmen muhtemci futbol takımı, yarın Sakız adasının yamaması yüzünden sayı fırsatlarının intaç edemedi. Bunda Fenerlilerin şahsi oynamaları müessir olduğu kadar Beşiktaş müdafasının da Hüsünün güzel çalışmasının da hissesi vardır. Bu suretle oyun 1 — 0 Beşiktaşın galebesile neticelendi.

— Gidip onları görmek müsaadesi..

— Onları görünce yüzlerinde cinayetinizin ilâmını ukuyarak müteessir olmayacak mısınız?..

— Baba bizi öldürüyorsunuz..

— Siz böyle lâfla ölüme tahammül edemiyorsunuz. Maddeten öldürdükleriniz için ne diyelim? Onlarla yüz yüze gelince:

"Bu çekiğinin istrapların failleri biziz.. Diyebilecek misiniz? Hayır.. Cinayetinizi saklıyarak onlara sahte bir şefkat yüzü göstermeğe uğraşacaksınız. Onlar neda-met azabından kızarmış yüzleriyle sizden af diliyorlar.. Mukabeleten cürmünüzü itirafı siz de onlardan af istemek cesaretini gösterebilecek misiniz?

— Babacığım bu felâketin failleri biz değil. Kendileridir. Ahlâksızlıktaki son derece cür'etkârlıkları bizi tahammülün fevkında bir galeyana getirdi. Keyfiyetin bugünkü neticeye varacağını bilmiyerek bu işi yaptık. Onları öldürüp kendimiz yaşamak taammüdile yapmadık..

Böyle bir hayli münakaşadan sonra Çelebi ile Caize babalarının yanından çıktılar. Onların mesumları ziyaret hususundaki istizanlarına Felsef açıkta açığa ne müsaade ve ne de kat'i bir memnuiyetle cevap vermemişti..

Fakat durmuyorlardı. Caize sokak kıyafetine girmeğe hazırlanarak:

— Ağabey hemen sivişelim.. Bizi oraya gitmekten alıkoyacak şimdi bir mania zuhur edebilir..

— 56 —

İki kardeş Hürşit ağaya çarçabuk arabayı koşturarak istasyona indiler.. Bir buçuk saat sonra Kuru çeşme yolunda koşan bir otomobilde idiler..

Adres te haber verilen sokağı ve 21 numaralı evi buldular.. Çukurda mukassî bir sokak, yer yer kaplamaları açılmış, saçakları dövülmüş kap kara tahta bir ev.. Çarpık kapının tokmağını vurdu.. Karşılama başı kundaklı kollar sıvalı, ekşi suratlı buruşuk bir koca karı çıktı.

(Bitmedi)

"VAKIT" İNCELEMEKESİ: 101

Yazan: Hüseyin Rahmi

Şimdi bu son aşkımdan da usandığımı yazıyor. Bu kadar mütelevvin ve fırladık gönüllü bir mahlûk için diğerlerini öldürmek ve kendi nefesine de kıymak akla sığar hareketlerden midir? İlk koca Ali Senaver Bey feragatle sana güzel bir ders verdi. Niçin onun gibi yapmadın? Niçin âdi bir gönül hırsı önünde mağlûp düşerek canı öldün.. çok bayağı bir kinle öldürmek istediklerinizin şimdi can çekişmelerine tahammül edemiyorsunuz..

Çelebi, Caize ikisi birden göz yaşarile:

— Susunuz baba..

— Susmakla bu cinayetinizin mes'uliyetinden, günahından

kurtulmak kabil olur mu? Kadın bu mektubu yazarak sizin merhametinize iltica ediyor. Çünkü kendilerini büyük günahkâr sizi masum biliyorlar. Aleyhlerindeki zehir cinayetinizden haberleri olaydı size karşı böyle mütezellilâne lisan mı kullanırlardı? O zaman onlar sizin mevküinizde çıkacaklardı siz onların derekesine inecaktınız..

Çelebi — Baba olan bir kere oldu. Şimdi biz de insanîyetin emrettiği son vazifemizi yapmak istiyoruz. Biz de sizin merhametinize sığınarak müsaadenizi istirham ediyoruz..

— Ne müsaadesi?

Esrarlı bir ölüm !

Sürp Agop hastanesinin eczacısı intihar mı etti ?

Bütün hastane memurları bu ölüm karşısında baygınlıklar geçirdiler, fakat bunun sebebi sadece teessür değildi

Evvelki günkü Türkçe ve Ermenice gazetelerin ilân sayfaları arasına sıkıştırılmış küçük bir ölüm haberi vardı. Bunda aynen şöyle deniliyordu:

"Taksimde Sürp Agop hastanesi eczacısı Arşak Ef. vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 14 te Pangaltıda Ermeni mezarlık kilisesinde âyini ruhanisi icra edildikten sonra defnedilecektir."

İlk nazarda günlük ölüm ilânları gibi tabii görülen bu haber şüphesiz kimsenin fazla nazarı dikkatini celbetmedi. Fakat müteveffanın muhitinde oturanlar bunu hiç de tabii bulmadılar, onu yakından tanıyanlar Arşak Ef. gibi sağlam ve dinç bir adamın böyle ansızın ölümüne hayret ettiler.

Hadise hakkında birçok dedikodular yapıldı ve yavaş yavaş muhitte başhayan bu hayret bütün o civara da sirayet etti. Ölümün şekli hakkında muhtelif şeyler söylendi. Burada Arşak Ef. nin mahiyeti henüz tıbca tanımayan bir seromla kendini zehirliyerek öldürdüğüne, işte esrarengiz bazı sebeplerin bulunduğu ittifak edenler oldu. Ve ceset topsi yapılmak üzere morga kaldırıldı.

Hastanede ayılıp bayılmalar Diğer taraftan aynı günde Sürp Agop hastanesine gidenler, müdür Osep Yunusyan Ef. yi başhasta bakıcı matmazel Mariyi diğer hemşireleri ve aşçısına, papasına, bakkalına varıncıya kadar bütün hastane erkân ve memurlarını derin bir yes ve teessür içinde gördüklerini söylediler.

Eğer rivayet doğru ise hastanede bu ölüm haberini işiden herkes baygınlıklar geçiriyor ve bilhassa kadınlar hüngür hüngür ağlıyordu.

Kadınların tesiri, ağlamaları uzun müddet devam edince işin içinde yalnız acımak olmadığı, başka sebepler de bulunabileceği aklı geldi ve ufak bir araştırma ile Arşak efendinin bütün hastane efradına ayrı ayrı bin lira kadar borcu olduğu meydana çıktı.

Dün bir muharririmiz bu garip ölüm vak'ası hakkında alakadar muhitlerde tahkikat yapmıştır. Arkadaşımız işittiklerini şöyle anlatıyor.

Arşak Ef. nin hüviyeti
Arşak Ef. küçük siyah gözlü, esmer, uzun boylu 38-40 yaşlarında, kibar, çalışkan bir adamdır. Eczacı mektebini bitirdikten sonra hususi müesseselere girmiş ve bir sene evel de Sürp Agop hastanesi eczacılığına tayin edilmiştir.

Temiz ahlakı, kibar hali, munzam mesaisi, ve neşesi ile muhitinde çabucak temayüz eden Arşak Ef. az zamanda bütün hastanenin tevecçüh ve itimadını kazanmış, kendisine iyi bir mevki yapmıştır.

Fakat altı ay evel tabiatı birdenbire değişmiş ve düşünceli bir hal takınımıştır.

Hastane müdürüne müracaat Onu her zaman daimi bir neşeye içinde görmeğe alışmış olanlar bu ani tihavvüle hayret etmişler, sebebini sordukları vakit hiçbir cevap alamamışlardır.

Ölümü etrafında bir hayli dedikodu yapılan Arşak Ef.

Yalnız bir akşam Arşak Ef. bu derdini hastane müdürü Osep Yunusyan Ef. ye söylemiş ve ondan 800 lira borç isteyerek:

—Beyoğlunda küçük bir itriyat dükkânı açtım. İşler bozuk. Alışveriş yok. Sermayeyi büyüteceğim. demıştır. Müdür eczacının bu talebini hemen kabul etmiş ve senet mukabilinde istediği parayı vermiştir.

Bu ikraz ve istikraz muamelesini takip eden günlerde Arşak Ef. nin neşesi yerine gelmiş fakat çok geçmeden bir iki gün sonra gene eski düşünceli hali başlamıştır.

Matmazel Marinin 2500 lirası
Arşak Ef. Bundan sonra derdini baş hemşire Matmazel Mariye de açmakta mahzur görmemiş ve onu bir akşam gizli bir köşeye çekerek aynı bahane ile ödünç para talep etmiş, bir senet mukabilinde kızcağazın senelerdenberi çalışarak biriktirdiği 2500 lirasını almıştır.

Bu paranın da bir hafta içinde erimesi Arşak Ef. yi yeni müracaatlara mecbur ettiğinden bu sefer hastanedeki müstahdemine baş vurmuş ve onun kibarlığına, ahlakına itimat eden memurların hepisinden ayrı ayrı fakat birbirinden gizli olarak mühim bir para teminine muvaffak olmuştur.

Bu suretle hasta bakıcı Matmazel Efkineden 500, hemşire Nemikeden 500, diğer bir hemşireden 500, aşçı Bogos Ef. den 60, bakkal Koçodan 60, hasta e papasından 30lira ve diğer kimselerden de bir hayli para almıştır.

Intihar kararı
Nihayet zamanla paraların ödeme vakti yaklaşıncı eczacının teessürü yeniden tazelenmiş, düşüncesi büsbütün artmış ve hemşirelerden birine:

— Bu hayattan bıktım, kendimi öldürecekmiş demıştır.

Bana bir kâse yoğurt getirin
Arşak Ef. bu sözlerinden üç gün sonra bir akşam, 25 mayıs pazartesi gecesi saat dokuzu kadar laboratuvar da çalışmış doğru Ermeni akaretlerindeki 17 No. lı evine dönmüş, kapıda kendisini karşılayan erkek kardeşine yorgun olduğunu, yemek yemeyeceğini, yalnız bir kâse yoğurt aldırılmasını söyleyerek odasına çekilmiştir.

Fakat bu tenbihden sonra saatlerce dışarı çıkmamış ve gece saat iki de ağabeyisi odasından tuhaf bir gürültü işiderek kapıyı vurmıştır. Buna hiç bir cevap alamayınca zor ile

Bu işe sizde şaşın

Sporla yuha yoktur !

Stadyumda oyun oynanır ve heyecanla takip edilir. Fakat bu stad her şeyden evel nezaket ve nezahet yeridir. Oyun devam ederken hangi taraftan olursa olsun lüzumsuz asabiyet göstermek, hem stadi (yuha) larla sarsmak çok manasız bir şeydir. Böyle olduğu halde dün stadda yuha sesleri kesilmedi.

Biz bu sütunlarda şu veya bu tarafın arzularını değil, centilmen bir hareket olan sporun nezahetini muhafaza etmek isteriz. Spor bir centilmen oyunu olduğuna göre onu seyredenlerin de bir spor terbiyesi ile sıkı, sıkıya alakadar olmaları lâzım gelir. Centilmen oyununu yuhalarla karşılayan adamların spor terbiyesini nasıl anladıklarını siz de şaşın..

Biz de şaşalım !

Oaryete

M. Leman'ın iki madalyası — Balbanita ve Pakita

Foto. Süreyya

Taksim bahçesinde çiçek ve tavuk, sergisi açıldı. Bu yer esasen ötedenberi çiçek ve ecnebi tavukları ile meşhurdur.

Mösyö Lemana da bir madalya vermişler.

Tavuklarının ve çiçeklerinin güzelliği ve cinsleri takdir edilen bu saldıde genci tebrik ederken Maksim Bar'da açan bir İspanyol güllünden de bahsetmek isteriz.

Yalnız şunu da ilâve edelim ki, Mösyö Leman bu son hafta zarfında Yunan hükümetinden de bir nişan almak suretile mes'ut bir hafta geçirmiş oluyor.

Yunan hükümeti, Mösyö Leman, sahne artistlerini Türkiyede tanıttığı için takdir etmiştir.

Aynı haftada iki hükümetin nişanları ile taltif edilen Mösyö Leman Türk — Yunan dostluğunu sahne — tavuk — Çiçek gibi ziyadar — Canlı — Kokulu sahalarda ve kendi şahsında bir teslis halinde tezahüründen dolayı da ayrıca memnun olabilir.

Balbanita ve Pakita hayli zamandır. Maksimde dansları ile büyük bir "sempati", kazanmış bir çifttir.

İspanyol dansları, klâsik resim tablosu gibidir. İnsan baktıkça, seyrettikçe zevkine varır.

Balbanita ile Pakitanın en cazip dansları, "Perversité", ismi verilmesi lâzımgelen, ve iki âşik mücadelesini andırardır.

Bu dansın hislere olan hitabı çok kuvvetlidir, ve Babbatina çok yüksek bir dans kabiliyeti gösteriyor.

Dansın, hareketler vastası ile göze ve hislere hitap eden bir sanat olduğunu kabul edersek, bu dansa en muvaffak bir danstır diyebiliriz.

Veda müsamereleri

istiklâl ve Vefa liseleri birer müsamerere verdiler

Şehrimizdeki hususi liselerden İstiklâl lisesi son sınıf talebeleri mektepten ayrılışları münasebetile dün Tepebaşı tiyatrosunda çok müvaffak bir müsamerere vermışlerdir. Hususi mahiyette ve sırf davetlilere mahsus olan müsamerere saat 14,30 da istiklâl marşıyla başlamış bundan sonra son sınıf talebelerinden Rakım B. heyecanlı bir hitabe söylemiş ve alkışlanmıştır.

Müteakiben mektebin kız ve erkek talebelerinden teşkil edilen heyet tarafından büyük bir muvaffakiyetle güzel ve seçilmiş parçalar teğanni edilmiş ve çok beyenilmiştir. Bu arada mektep Ağâh izzet beyin mini mini kızı Sevim H. yalnız olarak teğanni ve haklı alkışlarla takdir edilmiştir.

Talebe tarafından gösterilen şair tabloları da çok güzel ve muvaffakiyetli olmuş, talebeler, "Yunus Emre,, "Fuzuli,, "Namık,, Kemal,, den şiirler okumuşlardır. Bu arada "Nedim,,i temsil eden son sınıf edebiyat şubesinden Rakım Bey çok muvaffak olmuş, davetlilerin ısrarı üzerine "Nedim,, den bir kaç şiir daha söyleyerek şiddetle alkışlanmıştır.

Bundan sonra talebeler tarafından "Ah şu Nedim Efendil,, isimli vodvil temsil edilmiştir.

Vefa Orta mektebi son sınıf talebesi tarafından da erkek muallim mektebi salonunda dün maarif erkânı ve talebe velilerine bir veda müsameresi verilmiştir. Müsamere çok güzel olmuş ve bütün iştirak eden talebe büyük muvaffakiyet göstermiştir. "Bir cihanfacia gömdüm" namındaki davetliler üzerinde çok müessir olmuş, birçokları ağlamış hatta bir genç Hanım da bayılmıştır. Bu piyeste Cemal, Avni ve Alâeddin Ef. ler çok iyi idiler.

Ziya Ef. tarafından gösterilen kazaska çok alkışlandı ve birkaç defa tekrar ettirildi. Monolog, ve zeybek rakıslarında çok eğleneli idi. Gene talebe tarafından oynanan "Bir Azizlik" namındaki komedi mükemmeldi. Bundada Hasan ve Mitat ef. liler çok muvaffak oldular. Talebeden hafız Şükrü Ef. ile Vecdi Ef. nin okudukları halk şarkıları alkışlanmış ve saat 18,30 da müsamerere nehayet verilmiştir.

cevap vermediğini görmüştür.

Teşhis yapılamıyor
Evdekilerin telâşile derhal polise, doktorlara, hastanenin sertabine haber gönderilmiş fakat bütün dikkatle yapılan muayenede ölümü intaç eden sebep bulunamamıştır.

Doktorlar arasında ihtilâf
Doktorlardan bir kısmı ölümün böbrek hastalığından ileri geldiğine dair teşhis koymuşlarsa da bu sahada tecrübesi ve iyi

Günün Muhtırası

Takvim—Cumartesi 30 Mayıs 5 inci ay 1931, senenin günleri: geçen 150, kalan günler: 215, 12 Muharrem 1350. Trinite yortusu.

Güneş—Doğu: 4,32; Batı: 19,32

Namaz vakitleri—Sabah: 2,32; Öğle: 12,11; ikindi 16,10; Akşam: 19,37; Yatsı: 21,30; imsak: 2,19

★

Hava—Dünkü hararet (azamî) 22 (asgari) 14 derece. Bugün rüzgâr mütehavvil sürati mutedil hava bulutlu ve yağmur ihtimali vardır.

★

Bugün

Gelenler - Gidenler — İngiliz sefiri Sör Corç Klark dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Doğumlar — Kastamonu maarif müdürü İsmail Kemal Beyin bir erkek çocuğu dünyaya gelmiştir. Ebeveynini tebrik eder (Durok) tesmiye edilen nevzade uzun ömürlü dileriz.

Muhakemeler — Eski Musul mebusa Nuri Beyi öldüren kasap Arnavut Hacı'nın muhakemesi, (İstanbul ağır ceza mahkemesinde, saat on buçukta).

Radyo

İstanbul — Saat 18 den 19 a kadar gramofon plâkları neşriyat 19,39 dan 20,30 a kadar Darüttalim mvsikisi, Anadolu Ajansı 20,30 dan 21,30 a kadar orkestra 21,30 dan 22,30 a kadar Darüttalim musikisi, borsa haberleri.

Viyana, Peşte, Moskova, Bükreş

Saat 19:
Bükreş: (12-394) konferans
Peşte: (20-550) konferans, Macar halk havaları
Moskova: (75-1304) Radyo Jurnal
Roma: (441) konser, Bize, Veber, Mendelson ve saire
Viyana: (20-516) Şan, Sözlü film piyanosu

Saat: 20
Bükreş: Üniversite Radyo
Peşte: Halk havalarına devam
Moskova: Konser
Roma: Konsere devam
Viyana: Konsere devam

Saat: 21
Bükreş: Gramofon
Peşte: Konser, Mozar, Vendet ve saire
Moskova: Müsahabe
Roma: Radyo Jurnal, Gramofon
Viyana: Müsahabe

Saat: 22
Bükreş: Geyza opereti
Peşte: Konsere devam
Moskova: Konser
Roma: Gramofon, Bollin Mefistofeles operası

Viyana: Münih radyosu
Saat: 23
Bükreş: Operete devam
Peşte: Konsere devam
Roma: Operaya devam
Viyana: İstihbarat

bir mevkii bulunan sertabip Kasapyan Ef. bunu kabul etmemiş Arşak Ef. yi evelden tanıdığı müteaddit defalar muayene ettiği için kendisinde böbrek hastalığı bulunmadığında ısrar etmiştir.

Kasapyan Ef. ölünün sağ ayak parmaklarının hemen tamamen takallüs etmesine, damarların gerginliğine işaret ederek ölümün gayri tabii olduğunu söylemiş, cesedin morga naklini istemiştir.

Ceset sabahleyin morga kaldırılmış, ahşası utupsu için saklanmıştır.

Muhitte dedi kodular
Doktorlar arasında ihtilâfı mucip olan bu esrarengiz ölüm herkeste büyük bir merak uyanırmıştır.

Arşak Ef. nin komşuları onun son zamanda kumara kapıldığını ve Atınaya firar için tertibat aldığını iddia etmektedirler. Bazıları da eczacı olması itibarile anlaşılmiyacak bir zehirle kendini öldürebileceğini ve çok defa pek incelle yapılan böyle intiharları teşhisten doktorların aciz kaldığını söylemektedirler.

Halûk C.

GÜNÜN İŞARETLERİ

Biz müstemlike fırkalarile Çanakkalede, Sinada döğüş-tük, yenisini istiyoruz

Meşhur muhalif başmuharrir "Yeni bir fırkadan,, bahsediyor. Hatta bu fırkanın programını da aşağı, yukarı anlatıyor.

Bu fırkanın programı şudur:

1- İstikraz yapmalıyız!

2 - Memlekete ecnebi sermayesi girmelidir.

3 - Avrupada mütedavil sermaye-iş ve faiz aramadadır. Buna en çok ihtiyacı olan biziz...

Program şu tehdit ile nihayet buluyor:

"Vaziyetimiz çok müşküldür. Netice karalıktır. Memlekete para girmez iş hareketi başlamazsa, umumi hayatın tabilliğe dönmesi elbette beklenmek tedir.

Samimi sözlerden, ancak âciz ve iktidarsızlık müteessir olur. Hükümet kendi umumi siyasetini beğenmeyen vatandaşların bir kısmının siyasi bir teşekkül halinde meydana çıkmasını hâil olmamalıdır.

Memleket meseleleri ancak siyasi fırkalar karşısında halledilir. O şekilde taazzuv edecektir...

Buna müsaade edilmezse çok açık, çok samimi ilân etmek lazımdır ki, bu teşekkül, bu fırka kat'i zaruret halinde taazzuv edecektir.

Bu program kalû belâ tanzimatçısının en kötü, en cahil kopyesidir.

Bu tehdit küstah bir cür'ettir.

Çünkü, Avrupadaki sermayenin son senelerdeki akışı seyrini lise talebesi bile çok iyi biliyor. Avrupanın sermayesi ya Avrupada çalışıyor. Yahut ta Okyanusyaya, Avusturalyaya, Cenubi Amerikaya taşınıyor.

Balkanlara ve Şarki ve merkezi Avrupaya sermaye ancak siyasi hedefler ta kip edecek ve ağır malî şartlar kabul ettirerek giriyor. Bunlardan başka, beynelmilel sermaye akışı Hintten, ve uzak şarktan da çekilmeye başlamıştır.

Sermayenin siyasi hedeflerle memlekete girmesini istemiyenler için son Romanya istikrazı iyi bir misaldir.

Romanyanın Fransa ile imzaladığı müthiş istikraz mukavelesinin şartlarını hâlâ Fransa maliyecileri bir nevi fedakârlık addedecek derecede mağrurdurlar.

Siyasi hedefle memlekete giren sermaye ile hiç bir memleket kurtarılmamıştır.

Bir memleket ancak bu şekilde burtulabilir.

İstikrazcı bir fırka yarı müstemlike olmaksızın kurtulan ve bu yolda orijinal bir inkılâp yapan memleketlere gayet sarîh manasile, tehlike fırkasıdır.

Müstemlike fırkalarile Çanakkalede, Sinada az mı çarpıştık?

Müstemlike fırkalarının Maraşal Franşe Despere kumandanları Taksimdeki resmigeçidini görenler yeni bir müstemlike fırkası yapmak için bu kadar acele etmemelidirler. Çünkü Lozandan memnun olmayanlar bu fırkaları boyuna hazırlıyorlar.

Sermayenin suladığı Viyana sokaklarında farklı dilenciler var.

Romanya, ecnebi sermayesi, borç faiz, set, ve altında cansız bir kada oralı halini aldı. Balkanlar bile müstemlike olmaktan kurtulmak istiyorlar.

Müstemlike fırkası dışardan gelirse sınırlarda çarpışırız. Fakat memleket için bir müstemlike fırkası çıkarmak isteyenler şüphesiz bilmiyerek vatandaşları bir başka bayrak altında birikmeye davet ediyorlar demektir.

Dostlar sayı ile kendimize gelelim.

SADRI ETEM

Not:

Beynelmilel sermayenin akışı ve bizde yaptığı işler hakkında 15 mayıs, 25 mart ve (1) şubat tarihli (Vakit) ta tafsilât vardır.

Tarihî vesikaların satışı faciası

(Ust tarafı 1 inci sayfada)

ında Babiâli hazinesi evrakının mühim bir kısmı da buraya nakledilmişti. Talebemizin sokaklarda bulup getirdikleri kâğıtlar da bunu göstermektedir. Bulgarlara satılan bu evrak sandıklar içinde nakledilirken sokaklara düşüp de çocuklar tarafından toplanan parçalar içinde Uygur harflerile bir kitap, Viyana muhasarasına ait ordu-nun hesap defteri, muhtelif defterdarların tatbik mühürleri, Fatih devrine ait de bazı vesaik ve tersane kuyudatı vardır. Bu evrak arasında Kanunî Süleymanın Macaristandan Arabistana kadar yaptırdığı meşhur tahriri nüfus evrakile en eski ve en kıymetlilerinden olmak üzere ve hatta evkaf idare senet suretleri bulunmayan 2 bin vakfiyede gitmiştir. Bunların arasında tarihî kıymeti haiz birçok fermanlar, timar ve ziamet vesaikide vardır. Ferman vakfiye gibi vesikalar o zamanın en meşhur hatatları tarafından yazılmış olmaları itibarile hattı tarihî noktasından da fevkalâde kıymetlidirler.

Ekserisi tezhipli olan bu evrakın birer nümesini bulmak bugün hayli müşküldür. Bunlardan başka eski türk müelliflerine ait ve nüshaları kalmamış yazma kitaplar da vardır. Başvekil Hazretlerine yazdığı lâyhada bunların tarihî, askeri ve malî kıymetlerini izah ettim.

Bu hadise üzerine defterdar Şefik Beyi ziyaret ederek meselenin ehemmiyeti hakkında nazarı dikkatini celbettirdiğim zaman defterdar bey bana:

— Gazetelerin yazdığı gibi bu evrak içinde kıymetli bir şey yoktur, deniş ve komisyonun bu bapdaki raporunu göstermiştir. Gazetelerin bu mühim mesele hakkındaki ifşaatı üzerine ve satılan evrakın kıymetsizliğinden bahis bir rapor hazırlanması ve bu raporda satılması lâzım gelen daha bir takım defatir ve vesaik kadime bulunduğundan bahisle müsaade buyurulduğu takdirde bunların da satılacağına zikredilmesi nazarı dikkatî celbedecek bir şeydir.

Defterdar Beyin komisyonun raporuna istinat eden sözlerini dinledikten sonra beraberimde götürdüğüm evrakı kendisine gösterdiğim zaman hayret etti.

Vamık B. ne diyor?

Bu meseleyi takibe memur olan muharririmiz Cevdet Beyden ayrıldıktan sonra evkaf idaresi memur müdürü Vamık Şükrü Beyi de ziyaret ederek bu meseleye dair olan fikirlerini sormuştum. Yedi cilt üzerine hazırladığı evkaf tarihinin üçüncü cildi ile meşgul olan ve bu suretle evkafın kıymetli bir tarihçesini meydana getirmek için çalışan Vamık Bey, muharririmizi nezakete karşılamış ve şümalması vermiştir:

— Lozan muahedesi mucibince Yunanistanda kalan şehirlerdeki evkafın hukuku mahfuz tutulacağından bu evkafın tesbiti için üç sene evel evkafta bir komisyon teşekkül etmişti. Kuyudat ve vakfiyenin bir kısmı tapu dairesinde mevcut olduğundan bu komisyon, kâh evkafta ve kâh tapu idaresinde ifayı vazife ediyordu. Tapu dairesinde çalışırken oradaki (kuyudu atika) mahzeninde bir takım vakfiyeler mevcut olduğu komisyonca bu vakfiyeler birer ikişer celbolunarak tetkik olundu. Evkaf dairesinde müseccel oluyun ve adedi iki bine baliğ olan bu vakfiyeler pek kıymetli şeylerdi. Komisyon vazifesini orada ikmal ettikten sonra: "Mademki bir evkaf dairesi mevcut ve umumiyetle kuyut ve vakfiye burada mahfuzdur. Evkaf dairesinin teşekkülünden evel tapu idaresince hifzedilmiş olan bu iki bin vakfiyenin orada devamı mahfuziyetine lüzum olmadığını arz ederek bunların evkaf idaresine devredilmesi için lâzım gelen teşebbüsatta bulunulmasını bundan bir buçuk sene evel evkaf müdüriyeti umumiyesine bildirmiştik. İşin ehemmiyeti, hususî surette, evkaf umum müdürü beye de ayrıca bildirilmiştir. Müdüriyeti umumiye bunun üzerine Maliye vekâletine müracaat etti, vekâlet de tapu müdüriyeti umumiyesine yazdı. Ancak tapu kuyudu atika idaresi bu vakfiyelerin oradan alındığı takdirde idarenin ehemmiyeti azalacağını ve bunların iki bin vakfiye olmayıp bir kaç vakfiyeden

ibaret olduğunu bunların ve tapu defatiri tasarrufiyesine taalluku olup hatta bir kısmının bu defterlere yapıştirilmiş olduğunu vekâlete bildirmek suretile her nedense bu vakfiyeleri evkaf idaresine vermedi. Maliye vekâleti de hakikate mutâbik oluyun bu cevabı evkaf müdüriyeti umumiyesine, orası da İstanbula yazdı.

Bunun üzerine komisyon bu vakfiyelerin iddia edildiği gibi birkaç değil iki bin olduğunu ve tapu idaresindeki defatiri tasarrufiyeye ile hiç bir alâakaları bulunmadığını ve birer birer tetkik edilmiş olan bu vakfiyelerin behem-hal vakif idaresine aldirılması icap ettiğini tekrar müdüriyeti umumiyeye yazdı; yazık ki hakikati duyurmak kabil olamadı.

Bu vakfiyeler fevkalâde müzehhep ve kıymetli şeylerdir. Emsali de yoktur. Bir tanesi bin liraya her zaman satılabilir...

Gerek Cevdet Beyin, gerek Vamık Şükrü Beyin bu ehemmiyetli hadiseye dair mütealemleri bulardır. Fakat bu bahsi burada bitirmeden evel Vamık Beyin işaret ettiği mühim bir noktayı da kaydetmeden geçmiyeceğiz. Vamık Bey iki bin vakfiyenin evkafa verilmesine mâni olan zatın aynı zamanda evrakı satan komisyonun reisi olduğunu söylemekte ve bu noktayı dikkate değer bulmaktadır. Diğer dikkate değer bir nokta da satılan evrak üzerinde muhtelif tarihlerde Bulgar mütefekkirleri ve diplomatları tarafından tetkikat yapılmış olmasıdır.

Bundan üç sene evel İstanbula Bulgaristan hükümeti tarafından Sofyadaki milli kütüpane şark şubesi müdürü Vladimir Todorof Hindalof gönderilmiş ve bu hazinede tetkikatı yaptırılmıştır. Mükemmel bir müsteşrik olan ve burada altı ay kalan M. Hindalof Sofyaya avdetinde buradaki tetkikatının neticesi olarak (yeni resmi türk vesaikine göre istiklâliyetten evel milli hareketler ve ihtilâller) isimli bir eser neşretmiştir.

Bu eserde (Karaman) tarihi müellifi Şikâzilin eserine ait bir klişe de vardır. Bundan sonra bir Bulgar jenerali gelmiş ve bu hazinede aylarca tetkikatta bulunmuştur. Bunu müteakip de eski Osmanlı meclis mebusanında Manastır mebusluğu eden Pançedoref gelmiş ve aylarca bu hazineye gömüldükten sonra dönmüş, ve bir müddet sonra tekrar gelerek geçen yaz ve bu kıyı daha ziyade burada geçirmiş ve bu evrakı tetkik ile meşgul olmuştur.

Pançedorefin bu evrak üzerindeki tetkikatına ait malûmat (Bulgaristana ait kıymetli vesikalar) diye Zora gazetesinde tefrika edilmiştir.

Bu evrakın Bulgaristana fabrikada imha edilmek için alındığı iddiasına alâkadar görünmektedirler. Bulgaristanda imha edilecek fersude kâğıtların kilosu bir levaya satılmaktadır. Halbuki buradan üç buçuk on paradan alınan bu kâğıtların kilosu Bulgaristana beş altı levaya mal olmuştur.

Bu evrakın aynı zamanda hattı tarihî itibarile ayrıca kıymetli oldukları gibi siyasi, ilmi, içtimai ve tarihî kıymetleri de vardır.

Bu vesaik arasında Fatihden evelki devirlere ait kıymetli vesaikten maada Selçuk hükümdarlarından (İzzettin'in Roma imparatoru (Paleoğ) a iltica sırasında Bulgarlara ve İslâv cereyanlarına karşı mukavemetle memur edilmiş üzere sureti mahsusa da zamanki (Ozi) eyaleti taraflarına gönderilmiş olan Peçeneklere dair de uzun derin muhabere, sevkîyat ve iskân vesaikide mevcuttur. Bu işe esef eden tarihçilerimizden biri teessürünü:

— Kale içerden alınır, düsturu demek ki pek yerinde imiş, yazık!.. sözlerle hülâsa etmektedir.

Gizli âyin!

İzmirde bir akşam refikimize telgrafla bildirildiğine nazaran Salihli'nin Yeşilova köyünde 15 kişi tekke ayini yaparken yakalanmışlardır. Dervişler Salihliye getirilmiştir.

Bunlar hakkında tarikata intisap ve gizli ayin tertip etmek maddesinden dolayı takibat ya-

Polis Haberleri

Bir müvezzi

Eniştesini öldürdü

Üsküdar'da Süleyman ağa mahallesinde Bostan sokağında 30 numarada oturan berber Nuri, kain biraderi posta müvezzilerinden Nureddin ile ötedenberi geçinememiş. Daima kavga ederlermiş. Dün gene enişte, kain birader bir mes'eleden dolayı kavgayla tutuşmuşlar ve bu sırada müvezzi Nureddin eniştesini bıçakla boynundan ağır surette yaralamıştır. Nuri fazla kan zayı ettiğinden yarım saat sonra ölmüştür. Katil Nureddin yakalanmıştır.

Elim bir kaza

Dün saat 20 de Sirkeci - Yeşilköy hattında çok elim bir kaza olmuş ve bir askerimiz hat boyunca ezilmiş bir halde bulunmuştur. Zavallının nasıl düştüğü ve hangi tren altında kaldığı tahkik edilmektedir.

Esrarkeş çamur Şevket kalp hastalığından düşüp öldü

Şehrinininde oturan maruf esrarkeşlerden 70 yaşlarında çamur Şevket dün Beyazıtta Çukur çeşme meydanı su terazisi yanından geçerken düşüp ölmüştür. Yapılan muayene neticesinde kalp sektesinden öldüğü anlaşılmış ve defnine ruhsat verilmiştir.

Galata da yangın

Dün gece saat dokuzda Galatada Mertebanî sokağında bir makine satış mağazasında yangın çıkmış, binanın ahşap kısımları yandıktan sonra söndürülmüştür.

Hastaya gitmi-yen doktor kim?

Doktorlar cemiyeti dün bir içtima yaptı

Etibba muhadenet cemiyeti aylık içtimamı dün Türkiye eczanesi üstündeki cemiyet merkezinde yapmıştır.

Cemiyetin senelik kongresinde yeni idare heyeti azalıklarına seçilenlerden doktor Niyazi ismet beyin reisliğe, Muzaffer Talat beyin ikinci reisliğe, Faik beyin veznedarlığa seçildikleri umumî heyete bildirilmiştir. Bundan sonra senelik kongrede çekilen telgrafla Sıhhiye vekili doktor Refik B. den gelen cevap telgrafı okunmuş, yeniden cemiyete girmek isteyen doktorların müracaatları kabul edilmiş, cemiyetin üç ay yaz tatili yapmasına ve bu tatil esnasında bir tenezzüh tertip etmesine karar verilmiştir.

Dünkü içtimada, doktor Cemal Zeki beyin hasta bu'unan zevcesini muayene ve tedavi ettirmek üzere davet ettiği halde bu davete icabet etmeyen bir doktor hakkında verdiği taktir okunmuş ve âza tarafından teessüfle karşılanmıştır. Taktir tahkikat yapılması için etibba odasına havale edilmiştir.

..... pılacaktır. Maznunların alevî tarikate mensup oldukları söylenmektedir. Bu on beş tarikat mensubunun ayin esnasında rakı içtikleri ve bir takım merasim yaptıkları anlaşılmıştır. İçlerinden ikisi Manisalıdır. Bunlardan Manisalı lokantacı Niyazi dede verdiği ifade:

— Ben dervişlik bilmem, masumum. Beniherkes tanır, oğlum evlendirmeye gittim. Köy halkından tanıdıklarım beni eğlenceye çağurdılar. Ahbablarının bir muhtarlık intihabı işinden dolayı bazı düşmanları varmış.. Bunlar bizim eğlencemizi âyin diye ibbar etmişler. Demişti. Maznunların hemen hepisi gençtir. Tahkikat vedom etmektedir.

GELİŞİ GÜZEL

Uzak ada!

Fizik dersinde, muallimin elektrikle dair verdiği izahatı can kulağı dinlemiş olan talebeye, müteakip ders te Coğrafiya muallimi şöyle bir soru sordu:

— Oğlum, İstanbula en uzak ada hangisidir?

Çocuk, biraz düşündükten sonra şu cevabı verdi:

— Büyük ada efendim.

— Nasıl olur?

— Çünkü efendim, saniyede süratle 300 bin kilometre olduğu halde senelerden beri İstanbuldan Büyükdada elektrik varamadı.

Madamın niyeti

İzmirdeki Hafize Suzan Hanım hakkında söylenen sözler, yapılan dedikodular malûm. Bunları yeniden dile dolamaktan mana yok.

Yalnız, son günlerde bu bahis etrafında yazılan yazılara bakılırsa Suzan Hanım (Yahut madam Gi) Paris'e gelen kocasından bir davet mektubu almış ve diyor ki:

— Manevî çocuğumu da beraber olarak Parise gideceğim!

Senin yolun açık olsun madam, fakat bir türk baba ile ananın dünyaya getirdikleri yavruyu ne hakla Fransız olmağa götürüyorsun?

Mini mini bir türk yavrusunu henüz ihracat eşyası adedemiyorsun!

Ne var, ne olmuş?

Bütün gazeteler, yeni yapılan bir talimatname dolayısıyla Vilâyete, bilhassa muavin Fazlı Beye atıp tutuyor. Kendisini ferdi hürriyet, ticaret hürriyetini ihlâl etmekle itham ediyorlar.

Hükümet varidatını arttırmak, tahsilâtı kontrol etmek için konulan bir talimatnameye bu kadar heyecanla hücum ve fuzulî bir "mübaheret" gibi Fazlı Beyi mahkemeye çağırması niçin?

Hadiseyi kendimiz daha etraflıca hakeme edelim, kâfi...

Toplu İzne

Tokyo, Nankin, Kâbil, Rio de

Janeyro sefirlikleri lağvediliyor

Hariciye vekâletinin 931 bittesinde tasarruf maksadile bazı elçilikler lağvolunacaktır. Bu meyanda Tokyo, Nankin, Kâbil, Rio de Janeyro elçiliklerinin ilgası mevzuu bahistir.

Tokyo büyük elçimiz Cevat Beyin münhal bulunan Varşova büyük elçiliğine tayini mukarrerdir.

Yene tasarruf maksadile merkezde celbedilen hariçteki memurlardan kırkının merkezde bir sureti istihdamları hakkında bir karar verilmemiştir. Bir ihtimale göre merkezde münhal bulunmuş cıya kadar kendilerine açık ma-aşı verilecektir.

Kuponsuz Piyankomuz

Piyankomuzla ait numaralar iki günden beri gazetemizin başlığının sağ tarafında neşredilmeğe başlanmıştır. On beş gün devam edecek olan bu numaralı nüshalarımız muhafaza edenler müsababımıza istihraz etmiş olacaklar ve çekilecek bir kur'ada kazanan numaralar tesbit ve ilân edilecektir.

Birinciye 40, ikinciye 20, üçüncüye 10 lira ve yüzlerce karimizde de muhtelif kıymetli hediyeler kazandıracak olan bu yeni piyankomuzda ay-larca kupon toplamak ve sonra bunları matbaaya getirerek değiştirmek gibi zahmetlerin hiç biri yoktur.

Numaralarımızı biriktiriniz.

Kadın

Aşk ve izdivaç meseleleri

Yaz geliyor!

Kadın dedikodularının dedikodusu

Bütün âşıklar ister istemez yalancıdırlar

Gözlerine kum dolan âşık sevişmeve evlenmenin aynı olduğunu zannedecek derecede gaflet içindedir

İngilizlerin genç kadın gazetecilerinden "Ursula Bloom," Kadınlık âleminde ait yazıları ve hayatına temas eden tetkikleri ile temayüz etmiş bir kadındır. Aşağıdaki yazıyı ondan naklediyoruz:

Izdivaç âşıklar için çok kolaydır. Az bir sevgi, biraz cesaret, küçük bir para ile az bir vakit.. İşte bütün müşkül.. Gençler, aşkın sihrile görmek hasretlerini kaybederler bu kolaylığın altında gizlenen elim tehlikeyi göremezler. En lâtif ve sakın denizler en koruyucu kayalıkları gizlerler. Vahalar! İzdivaç da sathen basittir. Fakat bu hasıllığı alet olan hemen evlenivermek bazan bir kabahat olur. Ve insanı fena bir yola sevkedebilir.

Âşıklar, istemedikleri halde, yalanlırlar. Sevgilileri birbirlerini en mütemmel olabildikleri vakit görürler. En iyi elbiselerini giyerler. Birbirlerine tesadüf ettikleri vakit kadın podestalarının yerinde olup olmadığına bakar. Erkek şapkasının şekline bakar. Birbirlerine çok müşfik olurlar. Ve bu sıralar altında görülen hayatı ideal taahhüt ederler. İzdivaç hakikaten bir ideal hayat gibi görünür. Öyle bir geçit gibi telâkki edilir ki. Müstakbel müşterek hayatta birbirlerine karşı olan vaatleri hiç değişmeyecektir.

Evlenme sevdalıların gözlerine kum dolar. Onun için onlar sevişme ile izdivaç aynı olduğu zehabına düşerler. Fakat bunlardan biri "altından" bir kağıt, diğeri ise "müstemmel" bir hayatır. Halbuki bütün bir hayatın bazı günlerinde işlerin bozulması vakitler, eski elbiselerin giyileceği dakikalar olabilir.

Ben bunları bedbin bir kanaatle söylemiyorum. Lâkin her bir ihtimali gözden geçirmeyen bir hüküm verilemez. Bu basit gibi görünen bu gibi meseleler müşterek hayatı cehennem yapan sebeplerdir. Fakat âşıklar o insanlar

dır ki izdivacın mes'uliyetlerini ve müşküllerini realize edemezler.

Bir kere evlendikten sonra bu zenciri koparmak çok müşküldür. Halbuki mes'ut olmanın bir çift bu cehenne mi hayattan kurtulmak için uğraşır. Fakat düşünmezler ki sevişirlerken müşterek hayatlarını ebedi sanıyorlardı.

Bu dünyada en bedbaht insanlar izdivaçta mes'ut olmalarıdır. Bedbaht eden bir izdivaç dünyanın en tahammülfersa bir bağıdır. Bedbaht bir izdivaç inhilâl etmeğe mahkumdur. Çünkü evvelâ neticesi düşünülmemiştir. Âşıklar ufukların arkasını görmedikleri için mes'ut olamayacaklarını keşfedemezler.

Fakat ben hiç bir seven insanı kaba hatlı bulamam. Çünkü aşk o kadıncı nefis bir heyecandır ki hiç kimse ondan şikâyet edemez. Buna rağmen aynı zamanda muvazenei akliyevi hallerde ettiği de muhakkaktır.

Hakiki aşk, önündeki bir çok manileri yenerek sevdiği insana kavuşmağı aklı selim ile beraber mezcedebilen duygudur. Ancak böyle bir aşkın mahsulü olan izdivaç mes'ut bir netice verebilir.

Anketimizgeçelen cevaplar

Asrı terbiyenin düşmanları

Anketimize (bir muallim) imzasıyla gelen cevapta deniliyor ki:

"Vaktin kadın sahifesinde açtığımız bir ankette aile saadeti temin etmek için kızlarımızın nasıl yetiştirilmesi lâzımgeldiğini soruyorsunuz. Bu hususta İngiliz aile hayatına, İngiliz kadınlara dair bir sanat'kârın söylemiş olduğu taktikârane sözleri de okudum.

Bir muallim olmak ve senelerce kız mekteplerinde ders vermiş bulunmak itibarile kusaca fikirlerimi yazmağı muvafık buldum.

Bence maarifin ve münevverin vazifesi yalnız mektebin dört duvarı arasına inhisar ettikçe, mektepte kız ve erkek talebeye verilen terbiyeye mektep haricinde kuvvetli muarızlara, engellerle tesadüf etmeğe mahkûm kalacaktır. Uzun zamandanberi sürüklenegelilen sakim an'aneler gözeçarpan müesseselerden tardolunsa bile birçok aile ocaklarında hâlâ yaşamaktadır. Bunlar, gençlere verilecek asrı terbiyenin en azılı düşmanlarıdır. Şu halde gençlerimize yalnız terbiye vermeğe değil, o terbiyeyi onların üzerinde devamlı surette müessir kılmağa da çalışmalıyız.

Bu, tıpkı aşk aşılamağ ne'inden

Moda saltanatı plâjlarda da kendini gösteriyor

Havalar adamakıllı ısındı. Artık gelmekte pek nazlı davranan yazın gelmesine kışların ve soğğun geri dönmesine imkân kalmamıştır. Pek yakında denize girmek mevsimi de geliyor. Bu sene şehrimizde plâj faaliyeti de geçen senelerden fazla olduğuna göre, Avrupa plâjlarında saltanat süren modanın bizim plâjlara da musallat olması muhtemeldir.

Avrupada zevk sahipleri, artistler ve moda mübdileri muhtelif şekil ve nevide mayolar ibdandan geri durmazlar. Bu cümleden olmak üzere meşhur siyah artist (Jozefin Beker) in zarif bir mayo ile alınmış bir resmini dercediyoruz.

bir şeydir. Aşırı aşılamağ kifayet etmez, tutmasını temin etmek lâzımgelir.

Eskiye bırakıp yeni almak devresinde bulunuyoruz. Haksız olduğu halde kendi kendine sahneden çekilmek istemiyen eski, dedikodu ve tevizir halinde ortalığı karıştırmak istiyor. Tecrübede, kaşarlanmış eskinin dedikodusuna ve tevizirine yeni yetişen bir genç bilhassa bir genç kız zor mukavemet edebilir.

Eskiden yeniye doğru süratli ve lüzumlu bir intikal devresi geçirdiğimiz için bizim kadın ve kızlarımız da — aynı metotları takip etmek ve aynı vesaitte baş vursak bile — İngiliz kadının olgunluğunu temin zor olur. Kaldı ki biz, cenup ve Akdeniz milletlerindeniz, İngiltere ise şimalidir ki bunun da arada büyük bir fark yaratmış aşıkardır..

Cinsî terbiye

Bir okuyucumuz bunun lüzumuna

Kadınlar kocalarını niçin çekiştirirler?..

Bir erkek zevcesinin bütün süs ve eğlence ihtiyacını tatmine mecbur mudur

meşhur İngiliz kadın gazetecilerinden Ethel Mannin bu bahse temas eden çok mühim bir yazı neşretmiştir. Bazı mühim noktalarını okuyucularımıza arz etmeği faydalı bulduk. Bakınız bu kadın muharrir hemsinlerinin bu fena adetlerinden nasıl bahsediyor:

"Bu makale birçoklarını darıltacak. Fakat kadınların gerek izdivaç ve gerek iş hayatlarında tesadüf ettikleri müşkülleri ve sebep oldukları geçimsizlikleri ortaya koymak, herne bahasına olursa olsun, hakikat namna pek lüzumludur.

Seneler var ki haksız bir şikâyetle kulaklarını doluyor. Kadınlara: "Kocanız neden bizlere para vermiyorlar..," diye haykırıyorlar.

Ben onlara soruyorum: "Neden versinler, mecbur mudurlar? Para evin hizmetçisine, maişetini ve ihtiyaçlarını temin etsin diye, verilir. Zevceler hizmetçi değillerdir.. Bunu kabul edersiniz?.."

Para kazanmayan bir kadın kocasına yalnız maişetini temin ve diğer ihtiyaçlarını tatmin için cebredebilir.

Halbuki hizmetçinin aylığı onun hem maişeti vasıtası, hem de eğlence ve ufak tefek zevklerine hadim bir paradır. Lâkin zevce bu son hususlarda paraya muhtaç değildir. Çünkü bu sahada o kocasına değil, kocası ona tabidir. Bir gence süslenmek, eğlenmek ve lüks için hususî bir para alır sa aile bütçesine lüzumsuz bir israf faslı açmış olur.

Bir kadın hiç bir şeyi yalnız kendisine hasretmemelidir. Yani her şey için tam bir iştirak lâzımdır. Malik olduğu her şeyi hem kocasına hem çocuklarına temin etmeğe mecburdur. Bazı kadınlar vardır ki ev işlerinden şikâyet ederler. Düşünmezler ki gördükleri her iş aynı zamanda kendileri ne de aittir. Bir evde ayrı gayri hiç bir şey yoktur. Baba işinde, karısı, çocukları ve en nihayet kendisi için çalışır. Anne evde, kocası, çocukları ve en nihayet kendisi için iş görür. Çocuklar evvelâ kendileri için, sonra anaları babaları için mektebe giderler. Şu halde her uzuv birbirine merbut ve hayatlarını idame edebilmeleri vazifelerini tarzi ifalarına bağlıdır..

Meşhur bir dans muallimi ne diyor ?

30,000 kadına dans dersi verdim

Binaenaleyh bekâr kalmak hususunda verdiğim karara 30bin sebep bulabilirim

Avrupanın meşhur dans muallimlerinden M. Santos Kosani son günlerde bir mecmuada çok enteresan bir makale neşretti.

Kadınları, izdivaç bahsini alâka-

kıldır.

(K. M.) imzalı bir mektupta da deniliyor ki:

"Benim fikirlerimi belki biraz ifratlı, düşüncelerimi çok çok ileri ve uzak göreceksiniz ama, yine ben yazmaktan kendimi alamıyacağım. Sorduğunuz sual, Türk kadını, İngiliz kadını mes'ulesi değildir. Bütün erkeklik bütün kadınlık mes'ulesidir ve mefhumunun değişmesini bile intaç edebilir.

Cinsî ahlâkın resaneti için gençlere cinsî terbiye verilmesi lâzım olduğunu iddia edenler vardır, ben de onlarla hemfikir sayılırım.

Hayat ve kitap birbirini tutmayan terbiye hususunda bu nokta bir an fikirden uzak tutulmamalıdır.

Kısa yazacağım. Cinsî terbiye lâzımdır. Tabîi beşerde mevcut olan tabii temayüllerin bir kayıt altına alınması lâzımdır. Fakat bu kayıt totemik ahlâk kayıtları kadar ağır olmamalıdır ki cemiyetin bünyesinde ihtibası ne ticesinde nörasteniler tevliht etmesin.

dar edecek olan bumakale üzerine bir hayli dedi kodu toplayacak mahiyettedir. Tercümesini faydalı bulduk:

"Dans muallimliği ettiğim 12 sene zarfında hiç olmazsa 30.000 kadına

Santos Casani

ders öğrettim. Bu kadınlara ders öğrettığım sırada ben de onlardan biriyim. [Lütfen sayfayı çeviriniz]

C. Z. - 211

— 8 —

... Biz de milletleri yekdiğeri... karşı koyacak esbabı ve bundan doğacak cidalleri keşfedeceğiz. Harp Balkanların bir tarafında... Yahut ona civar bir memleket... Sözlere unutmayınız.. Bu sözler sonraları bir çok defa... Sordum: — Lena Darbeye ne sıfatla... göstereyim.. Aktis olarak

— Hayır... Miralay bir müddet düşündü. Sonra yüzünde memnuniyet belirledi: — Pek sade bir şey... Sizin bir hasta bakıcı diplomanız yok mu?.. Başım tasdik ettim. Dedi ki: — Şu halde Türkiyenin paytahtına hasta bakıcı olarak gideceksiniz. Bunun için size lazım gelecek bütün evrakı elinize vereceğim. Bizimle nasıl muhabere edeceğinizi anlatacağım. Bakiye-

si sizin teşebbüsü şahsini-ze kalmıştır. Size emniyetim var.. Gitmek için ayağa kalktım. Miralayın elini bana uzatacağı sırada fikrime bir şey geldi: — Ah miralay.. Hatırma bir şey geldi.. Rivyerada bulunduğum sırada bir Alman zabiti ile münasebet peydarmıştım. — Adı ne idi? — Miralay Van Nikolai.. Muhatabım asabi bir hareket yaptı. Fakat kendini çabuk topladı. Heyecanla devam ettim: — Hatta bir defa bana demiştiki: "Eğer sözümü dinlerseniz gelecek yazı Fransada geçirmeyiniz. Almanyada ikamet ediniz daha iyidir. Hem de daha emin olursu-

nuz. Bana inanınız... Miralay Brayç mırıldandı: — Çok alâka verecek bir mesele.. Evet ayrıca calibi dikkat... Bak böyle şeyler haber vermeği unutmamalı.. Türkiyeye gittiğiniz zaman gözlerinizi ve kulaklarınızı iyi açınız. Fakat şu güzel ağzınızı kabul olduğu kadar kapayınız. Güle güle Mis.. Ertesi günden itibaren sefaretanede yüzbaşı Feltonla anterenömanıma devam ettim. Oraya gece gider ve öğleye doğru çıkardım. Bu iki hafta kadar sürdü, sonra üstadım dedi ki: — Şimdi gidebilirsiniz... Bana bir hasta bakıcı elbisesi verdiler. Bundan başka bir pasa-

portla 25.000 frank kadar bir para aldım. Artık Entelicensen kuyudan C. Z. 211 künyesile kaydedeceğim tebliğ edildi. Artık bir şahsiyet değildim. Birçok numaralar arasında bir numara idim.

*** Bu ilk azimeti bütün hayatımda unutmayacağım. Bir cumartesi idi. Parisin şark istasyonunu Banlyö trenlerine hücum eden bir takım halk ile dolu idi. Hava gayet güzeldi. 1914 senesi baharında bulunuluyordu. Geçen şen günler Parislilerin gönlüne ferah vermişti. Sema mavidi. Güneş artık ısıtıyordu. (Bitmedi)

Hikâye

Hikmet

Yazan :
Abidin

Bir zenci şarkısının genç ve be-yaz bir kadın asabı üstündeki tesirinin tehlikeli olduğunu, hanımın ihtiyar kocası unutmuyuş veya bilmiyordu ki, bir kaç müptelası ile beraber yeşil bir masasına oturmuş, bu oyunun başlıca zevki olan kavgaya vesileler bularak, dünya üstündeki mahlûkları, şehirleri, maziye istikbal unutmuyuş oynuyordu.

* * *

Diğer odada ise briç odasında olduğu gibi dünya lüzumsuzdu. Mehtap, sıcağı ve iki gencin gittikçe parlayan gözlerinin akisleri, yabancı bir hissin oraya girmesine mâni oluyordu. Dans ediyorlardı. Plâgım dönme si hanımın başını döndürmüş olzacak ki, arzularını meyleme kapılarak ahenkli bir hareket meyva yapar gib dudaklarını verdi. Artık odada sıcakla, mehtap bile lüzumsuz bir dekor olmuşlardı. Geçen her dakikayı busele-rinin süzgecinde geçiriyorlardı; ma-ceraları daha ileride gitmedi. Briç bir-tence gramofon durdu. Genç beyin is-mi Hikmetti, evine dönüyordu, gölgesi öde o arkada yürüyorlardı. Mehtabın gökte kendi gibi yalnız, hem gölgesiz yalnız olması ona teselli verdi.

* * *

Hanım, ne garip, yatınca kocası-na pek iltifatkardı. Hiç vaki olmıyan bir şey! Bey hanıma baktı. Gözlerini kapamak kocasının yatağına uzanmış-tı. Fakat o gün salı değildi, beyin aşk-şeyler öğrenmedim değil. Bu öğren-diklerim bazan cinsilâtif hakkındaki hayranlığımı arttırmış, bazan da bu-na tamamiyle zıt tesirler uyandırmış-tır.

Fakat hepsinin müşterek bir tesiri oldu. 30.000 kadına dans dersi veren ben, bugün bekâr kalmak için 30.000 tane sebep buluyorum.

Bu müddet zarfında müteaddit iz-divaç teklifleri karşısında kaldım. Hatta kendimi izdivaç hayatına satabi-lerdim, senede 20.000 İngiliz lirası geliri olan bir kadının kocası olabile-cektim.

Filvaki, benim isim dans öğretmek ti, fakat, iş bu kadarla kalmaz. Bir-çok aile dertlerini, betbaht evlilerin şikâyetlerini dinlemeğe mecbur olu-rum. Ben her tipte ve her yaşta ka-dınlarla dans ederim; bu mesleğim muktezasıdır.

Dans dersi verirken dikkat ederim. Sakin musikin ve danstaki yakınlı-ğın tesirle benimle oynayan kadın ba-na, sırlarını büyük bir itimla bölü-şebilecek bir adam nazarile bakar.

Daha genç olduğu zamanlarda mecburiyetinde bulunduğum için ev-lenmeği hatırıma getirmezdim. Şim-di ise edindiğim tecrübeler buna im-kân vermiyor.

Görüyorsunuz ki ben her taraftan gelen sözleri dinlemek mecburiyetin-deyim. Evli kadınları, gelinlik taze-leri, hatta bazı defa kocaları bile din-ler, kendilerine dert ortağı olurum.

Bir misal zikrederim. Son günler-de cazibeli, genç, güzel evli bir kadın ders için bana geldi. Bütün vaziyet-leri itibarile pek tipik olan bu kadının bir mağazada vazifesi vardı. Hali tavrından, bakışlarından öyle anlı-yordum ki bu kadının içinde gizli bir düşünce, bir dert vardı; onu anlatacak birisini arar gibiydi.

Bu anlatılması çok uzun süren der-di dinlemek felâketi bana kısmet oldu. Kadıncağız bütününcü bana döktü, bütün erkeklerden bilhassa kendi ko-casından nefret ettiğini yana yakıla söyledi. Ortada hiç bir ciddi sebep ol-madığı halde talâktan bahsediyordu.

Bu kadın bana şunu öğretti: Ka-dınlar, bir hadiseyi ancak kendi rü-yet dairelerinden tetkik edebiliyorlar. Başka bir tarafı ve ihtimali düşünemi-yorlar. Evli bir kadının kanaatinde de daima kocası haksızdır.

Bu kadın, bana kocasını öyle bir tasvir etmişti ki, filhakika onun t-hammül edilemeyecek derecede kaba ve soğuk bir adam olduğunu kanaat getirmiştim. Bir gün tesadüf beni o adamla tanıştırdı. O da ders almağa

ilâhelerine güçlülükle kurban ihvan etti-ği gece değildi, o halde? Sorgu işaretini beyin kafasında büyüyen eihet genç liğinin pek çapkın geçmesi, hatta Paris teki eski (Mulen Ruj) da ajurlu donlu yosmalarla tepinmesi, artık bu dünyada ona düşen zevk hissinin tü-ketmiş gibi olması idi. Naçar, kendisinden beklenen sedakârlığı yaparak cumayı salı yapıverdi.

Pişman da olmadı, karısını, evle-neli hiçbir gece böyle görmemişti. Bir az şaşırarak beraber meş'aleyi meha-retine hamlederek, bakan mehtaba ve yanına dölâ gözleri kapalı, dalgın karısına hâlâmeden uyudu, uyudu, ve rüya görmedi.

* * *

Hanımın bir çocuğu oldu. Bey mem-nundu. Kaç senedir çocukları olmamıştı, fakat yaz geceleri, daha doğrusu bir yaz gecesi, muskaların yapamadı-ğını yapmıştı. Hanım Hikmeti bir daha ancak uzaktan görebilmişti, hal-buki o yaz gecesi unutmuyordu. Sa-baha kadar süren heyecanına yegâne-âmil Hikmetti. Gariptir ki onu sevip sevmeyiğini anlamak için kendini e-peyce yorduğu halde anlayamamıştı.

* * *

Çocuk bir iki sene sonra baba dedi-ği vakit Hikmetin her halde (ba) he-cesine hakkı vardı, esasen bey çocukla-rına takacakları ismi sorunca hanım hiç tereddütsüz cevap vermişti:
— Hikmet.

gelmmişti. Ne şirin, ne sevimli bir adam dı, görseniz...

Bir başka kadın, bana aynen şu sözleri söylemişti:

"Benim kocam sureti kat'iyyede gay-ri kabili tahammüldür. Bazan evlen-medem evel arkadaşlarım olan kızlarla sokağa gezmeğe giderim. Akşam bir parça gecikecek olsam kızzetle kıyameti koparır.."

Meseleyi şöyle bir araştırdım. Bu gezintilerin haftada iki defa yapıldı-ğını öğrendim. Şimdi kocanın vaziyeti-ni düşününüz. Bütün gün çalıştıktan sonra yorgun argın eve dönüyor. Kendisini karşılayıp söyleyeceği bir-kaç sözle yorgunluğunu alacak bir ka-dına muhtaçtır. Halbuki o kadını bu-lamıyor..

Bu kadın, benim salonuma her gün bir çokları gelen kadınları temsil eder. İhmal hikâyeleri, kıskançlıklar müte-madiyen anlatılır. Bence işin başı an-laşmamazlıktır.

Sözün kısası, evli kadınların ko-caları hakkında bana anlattıkları be-nim bekâr kalmam için کافی bir sebep olmuştur. Bir takım izdivaçlar, kadını izdivaç müteakip eski arkadaşla-rile vur patlasın, çal oynasın hayatı geçirmek istemesine kocanın mümna-ati yüzünden bozulmuştur.

Bekâr kalmama bir ikinci sebep de birçok kızların, bir delikânlıyı kendile-rine bendedip onunla evlenebilmek için nasıl hilelere, desiselere müracaat et-tiklerine dair kendi ağzlarımdan din-lediğim hikâyelerdir.

Bunlar bir erkeğin neden hoşlanıp hoşlanmadığını her şeyden evel öğre-nip ona göre oyunlarını oynadıklarını bana söylemişlerdir.

Ben sun'likten, caliyetten nefret ederim.

Tecrübelerim, diğerleri arasında birdenbire bir erkeğe fazla samimi davranan kadından da içtinap etmek lâzım geldiğini öğretti. Çünkü bu sa-mimiyet ve alâka birmaksat tahtında yapılan bir rolden başka bir şey de-ğildir.

Bu ve buna mümamil bir takım se-bepler dolayısıyla evlenmedim ve daima bekâr kalmak hususundaki kararım kat'idir. ..

Kooperatifçilik faaliyetleri

Teşekkül eden kooperatifçilik cemiyeti "Kooperatif," isimli bir mecmua çıkaracaktır.

Ekonomi ve Finans mecmuası kooperatifçilik için fevkalâde bir nüsha çıkaracak ve bu nüshaya Darülfunun ve âli mektep-lerdeki iktisat ve maliye müder-rişleri birer yazı yazacaktır.

Harici Haberler

Romada neler oluyor?

Faşistlerle Katolikler birbirlerine nümâyiş yapıyorlar

Roma, 28 (A.A.) — Son zamanlarda faşistlerle katolik mahfelleri arasında bir gerginlik hüküm sürmekte oldu-ğu malumdur. Bilhassa faşistlerle katolik aksiyonu azası arasında bir ta-kım hadiseler olmuş ve müteakib bir nümâyiş yapılmıştır. Dün Romada şöyle bir sayfa çıkmıştır:

"Osservatore Romano" müdürü Kont Dellatore, Vatikan arzisinde Saint Pierre meydanında tevkif edil-miştir. Ancak bilâhara Kontun mesai bürosuna gitmek üzere İtalyan top-rağını bir iki adım aştığı anda kendisi-ne bir sivil memuru yaklaşarak Ro-ma kestörülük daireesine kadar gelmesi ni rica ettiği anlaşılmıştır. Kont, kes-törü kabule amade olduğunu, fakat gazete idarehanesinde kabul edilebile-ceğini cevaben söylemiş ve sür'atle Porte de Suisse denilen kapıyı açarak Vatikan toprağına iltica etmiştir.

Vatikan, 28 (A.A.) — Observatore Romano, İtalyanın muhtelif mintaka-larında katoliklere karşı yapılmış olan fecavüzeri gösteri yeni ve uzun bir liste neşretmiştir.

Fransada Sosyalistlerin kongresi bitti

Tours, 28 (A.A.) — Sosyalist kongresi, M. Faure tarafından verilen bir takrirî kabul ederek mesaisine nihayet vermiştir. Bu takirde bilhassa tahdidî teslihat işinin beynelmilel bir plân mucibince tatbik edilmesi; büyük harpten mağlûp olarak çıkmış olan ba-zı devletlere cebren kabul ettirilmiş olan bir takım ahkâm ve kavaidin u-mumileştirilmesi, Sosyalist hükümetle-rin tahdidî teslihat karşısında en cür-etkârene teşebbüslere atılmalarının mecburi tutulması; askerî hizmet müd-detinin azaltılması, ihtiyat efradı mik-tarile harp levazımının ilh... Tenzili istenilmektedir.

Kongre, M. Blum tarafından verilmiş olan takrirî de kabul etmiştir. Bu takirde harp takbih edilmekte ve sos-yalistlerin sulhün tesiri hususundaki mesaisinde Cemiyeti Akvam müzahere te karar vermiş olduklarını beyan edilmiştir.

İspanya ve Fas İspanyol mintakası

Madrid, 28 (A.A.) — Fastaki İspan-yol mintakası işleri müdüriyeti servis-lerinin başvekalâten alınarak harici-ye nezaretine raptedilmesi hali ha-zırda tetkik edilmektedir.

Bu hususta kat'î karar ittihaz edil-diği takdirde Fasa bir fevkalâde sivil komiser tayin hususu düşünülecektir.

Fransa ve cihan buhranı

Ne York, 28 (A.A.) — Fransadan aydet eden M. Rozvelt, gazetecilere M. Tardiyö ile yapmış olduğu mülâ-kat hakkında malûmat vermiş ve M. Tardiyönün, ziraat ile sanayi arasında muvazene ve ahenk bulunduğunda dolayî cihanı mustarip etmekte olan buhranın Fransada daha az hissedil-mekte olduğunu söylediğini beyan et-miştir.

Fransa ve İspanya

Madrid, 28 (A.A.) — Gacete, Fran-sız me'b'usan ve âyan meclislerinin dos-tane telgraflarına İspanya hükümet ve milletinin derin minnettarlığını arz-eden kararnameyi neşretmiştir.

İngiliz matbuatı ve M. Briyan

Londra, 28 (A.A.) — M. Briyanın hariciye nazırlığı-nda kalmak kararı hakkında tefsirlerde bulunan İngiliz gazeteler ve bilhassa Times ve Daily Telgraf mumailihin beynelmilel sahada maruf olan faaliyetinin vücü-da getirdiği eserlerin ehemmiyetini kaydetmekte ve hariciye nazırlığında kalmak suretile vermiş olduğu kararın kendisinin infialine ve intikam hissine mağlûp bir insan olmadığını ispat et-mekte bulunduğunu yazmaktadır.

Paris sergisinde

Paris, 28 (A.A.) — Müstemlekât sergisinde Portekiz pavyonu, Portekiz sefiri M. Blanco hazır bulunduğu halde açılmıştır.

İspanya mesai müdürü

Madrid, 28 (A.A.) — Tours'ta inikat eden mesai kongresinde İspanya sosya-listlerini temsil eden mesai müdürü u-

mumisi M. Fabrariy Madrیده aydet et-miştir. Mumailihin, Fransada gör-düğü hüsnü kabulden memnuniyet beyan eylemişlerdir.

Balon gidiyor

Berlin, 28 (A.A.) — Son haberlere nazaran, profesör Pikardın balonu muayyen bir istikamet alamıyacak bir halde İtalya ovalarına doğru gitmek-tedir.

Belçika kabinesi

Brükselles, 28 (A.A.) — M. Ren-kin, kabineyi teşkil etmek vazifesini kabul etmiştir.

Fransa ve sulh siyaseti

Paris, 28 (A.A.) — Meb'usan meclisi, harici siyaset hakkındaki istiza-haların müzakeresine devam etmektedir. Başvekil M. Laval, M. Briandın takip etmekte olduğu sulh siyasetinin hükü-metin bütün erkânının tasvip ve takip eylediği siyaset olduğunu beyan etmiş-tir.

M. Laval, sözlerine şu suretle nih-ayet vermiştir: "Ben sulh siyasetinden bahsetmek emnüsâmet siyasetinden bahsetmeği hiç bir zaman ihmal et-mem.."

Bunu müteakip mutedillerden bir me'b'us tarafından tevdi edilmiş olan itimat takriri 256 reyeye karşı 332 reyeye kabul edilmiştir.

Yunanistanda bir infilâk

Atina, 28 (A.A.) — Gythionden bil-dirildiğine göre infilâk edici maddeler satan bir tacirin mağazasında bir in-filâk vukua gelmiş, 3 dükkân ve iki ev yanmıştır. Hasar milyonlarca drah-mi tahmin edilmektedir.

BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1 C E M Ş İ T P
2 E M N F A K İ R
3 M i H T İ R A S
4 Ş i K i K A S A
5 İ N H İ S A R V
6 T T A Z İ M E T
7 P A R A K R İ M A T E Ş
8 P A R A M A L F A
9 K A S V E T R E H
10 İ S A T E F E C İ
11 R Ş A H İ T

Dükkü bulmacamızın hal-ledilmiş şekli
Bugünkü bulmacamız

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

1 — Zarif olmyanlar, yakışmayan, buna rağmen söylemekte ısrar ettikle-ri manalı söz (5), inek yavrusu (5)

2 — Kanunu . . . (5)

3 — Yabancı (2), eşeklere mahsus hassa (4)

4 — Kızım sana söylüyor gelinim, sen anla (6), Kudemaya mahsus bir eski rütpe (4)

5 — Mahalle mekteplerinde söylenen eski dini şarkılar (5)

6 — Kavrana kabilyeti (5), potur-lu kabadayı (3)

7 — Ego (3), bayağı kıskançlık (5)

8 — Sini (5), edepsiz de olmyan (4)

9 — Softaların elbise teferruatın-dan biri (4), iki kat olmya alışan-ların öptükleri şey (4)

10 — As (2), boş söz (3), nota (2)

11 — Zeki e "esprî", sahiplerinin yaptıkları bir şey (6), daha olmanış (3)

BORSA

28 Mayıs 1931	Ardıcıl	Kapanış
1 İngiliz lirası Kr.	1030	1030
T.L. mukabil Dolar	0,47 26	0,17 26
" Fran's	1206	1206
" Lire	902	902
" Belga	339	339
" Drahm.	2640	2640
" Is. Frank	545	545
" Léva	6510	6510
" Florin	117	117
" Kupon	138	138
" Siling	336	336
" Pezeta	472	472
" Mark	424	424
" Zloti	924	924
" Pengö	10	10
20 Lev Kuruş	7430	7430
1 Türk İhras Dinar	2643	2643
Cervoneç Kuruş	1088	1088
Nokut		
1 İsterlin (İngiliz)	1030 0	1030 0
1 Dolar (Amerika)	210	210
20 Frank (Fransız)	166	166
20 Lire (İtalya)	222	222
0 Frank Belçika	111	111
20 Drahm Yunan	54 75	54 75
20 Frank İsviçre	813	813
20 Léva Bulgar	30	30
1 Florin Felemenk	88	88
10 Kupon Çekoslovak	124	124
1 Şilng Avusturya	31	31
1 Pezeta İspanya	50 75	50 75
1 Rayzmark Almanya	50 25	50 25
1 Zloti Lehistan	23	23
1 Pengö Macaristan	31	31
20 Lev Romanya	28	28
20 Dinar Yugoslavya	73	73
1 Cervoneç Sevvet		
Altın	906	901
Mecidiye	54	54
Bankonoz	26	26

Yiyecek Toptan fiatlar

Et - Sebze - Meyva

Et — (Kilosu) Dağlıç: 64-80 K., Kıvıncık: 50-58 K., Hasır kuzusu: 40-56 K., Öküz: 23-41 K. Manda: 32 K.

Peynir — Beyaz yağlı 650-700 K., 13 kiloluk tenekeye yağsız 12-13 kiloluk tenekelik 200-200 kuruş.

Canerikli: 15-20 K. Bursa eriği: 33 K. Taze soğan: (Demeti) 50 para.

Sarımsak: 50 - 60 para. Nane 100 para. Kırmızı turp: 30 - 40 para.

Dereotu: 30 para. Maydanoz: 40 para. Bakla: (Yerli) 2-3 K. Bezelye: 5-8 K. Semizotu: 2-3 K. Pancar: 3 5 kuruş.

Yaprak: (Yerli) okkası 10 kuruş 17 kuruş. İspanak: 3-4-5 kuruş (Yerli) 17-18 kuruş. Tazefasulye: 17-18 kuruş.

Kabak: (Adana) 10-15 kuruş (Yerli) 17-18 kuruş. Enginar: (Adana) adedi 9 kuruş (Yerli) adedi 5-9 kuruş. Hiyar: (Yerli) adedi 12-13 kuruş (Adana) 3 kuruş.

Domates: Sandığı 24 kuruş. Meyva

İncir (İzmir paçalı) 14 kuruş edir. 17-19 üzümlük çekirdeksiz 50-56. Siyah üzüm 50-56. Kızılcık 50-56.

Portakal: Dörtöl 100 tanesi 300 kuruş. Çilek: (okkası) 60-90. Kızılcık okkası 30-45 kuruş.

Buğday - Arpa - Fasulye

Buğday: Yumuşak (Ankara) kilolu 8 - 15 (Konya) 7,30 - 7,32,50 (Yazışhan) 7,30 (Polatlı) (Akşehir) 8,15 (Sivas) 8,25 (Karaman ve Eskişehir) 7,30, (Çay) 8 kuruş. Sert, (Ankara) 9,25 K. İzzeddin 8 K. Küthya 7 K. Polatlı 9 kuruş. Kızılcık: Babası 5-15 kuruş.

Arpa: (Ankara) 5,25 (Şarkışla) 6 (Alınkarahisar) 6 (Edirne) 5,10

Fasulye: 18 Sarı mısır: Kırklareli 2-6 K., beyaz, Adapazarı 2,50-6 kuruş. 60 K. Amasya 60 K. Barton 55 K. (Karabük) Amasya 21 K. Çavdar: Yüzde 20 buğday karşılık kayseri 5,10 K. Kırklareli 5,25 kuruş. Çanakakale 5 kuruş.

Çay, kahve, pirinç, şeker, yağ, patates, sabun

Çay: (Cava) okkası 260 - 400. (Çan) 240-800. (Hindiyeye) 270-400. (Sevlin) 260 400. Kahve: (Muhtelif tipler) 98-105 K. Pirinç: (Bombay) 37 45 (Cava) 34-35 (Hindiyeye) 36-37,5 (Rangoon) 28-29 (Rizon) 36,5-37 K. Şeker: (Yerli) 35,50 35,90 (Enebi) 35,60-36,50 35,85 K. Sade yağ: (Kırpa) 40 (Tuz) 014155 (Erzurum-Kars) 100-195 (Mardin) 120-135. Vejetalin: (Ekstra ekstra) 64-66 (Ekstra) 61-62 (Yemeklik) 56 - 60 (Ye-meklik) 56-60 (Yemeklik) 54-58 (Saban-luk) 45-64 K. Patates: (Batal) 18-18,50 (Bas kelle) 14-15,50 (Yeztin yağında) 10-11 K. Sabun: (Yeztin yağında)

SON HABERLER

Bir veznedar

İrtişa kanununa göre inuhakeme edilecek
İnebolu, 30 (Vakit) — İnebolu maliye veznedarı Emin Ef. hakkında irtişa kanunu mucibince tahkikat yapılmış ve neticede mevkuf olarak muhakeme edilmesine karar verilmiştir.

Emin Ef. yetim maaşı alanların paralarını vermemek, malîlerin haklarını ihtilâs etmek için veznedar ile maznundur.

Veznedar Ef. nin aylığı elli liradır ve başka hiçbir geliri de yoktur. Böyle olduğu halde çocuğunu Galatasaray lisesinde ücretle okutmaktadır.

Ta ât Mümtez

20 bin liralık bir ihtilâs davası

Pursa, 8 (Vakit) — Gemlik tayyare cemiyetindeki yirmi bin liralık ihtilâs davasına ağırceza da devam edildi. Şahit Mustafa B. muhasebecinin paraları kendi işinde kullandığını söyledi. Gemlik tayyare reisi kaymakam Hamdi beyin tezkeresi okundu. Bunda veresiye biletlerden iki bin liralığın gayri kabili tahsil olduğu, daha başka açıklar bulunduğu, beş yüz liranın sabık reis doktor Ziya B. tarafından alındığının anlaşıldığı yazılıyordu. Sami'nin çok kalabalıktı. Muhakeme dört Hazirana talik edildi.

İzmirde halk fırkası reisi istifa etti

İzmir, 28 — C. H. F. İzmir idare heyeti reisi doktor Cevdet Fuat ve idare heyetinden muallim Esat beyler istifa etmişlerdir. İstifanın sebebi hakkında bazı dediler kodular deversan edilmiştir. Çıkarılan rivayetlerden biri istifanın umumî merkezle anlaşamamazlık neticesinde olduğu şeklindedir.

Bu mesele hakkında heyeti idare eden Dr. Behçet Salih B. şunları söylemiştir:

— Cevdet Fuat Beyin istifası yeni bir mesele değildir. Kendisi 10 gündür hasta idi. Rahatsızlığı hasebile vazifesine devam edemeyeceğini bildirdi ve on gün evvel istifa etti; fakat istifasının ancak bugünkü heyeti idare içtimasında kabul olundu.

Cevdet Beyin istifası üzerine idare heyetinin diğer azasının da içtimalara gelmedikleri anlaşıldı.

"Yarın" davası müdafaya kaldı

İzmit, 28 — Yarın gazetesi davasına tekrar başlandı. Müddet umumi iddianamesini serdederek vali ve polise hakaret suçlarından tecziye, efkârı umumiye teheyhüçten beraet istedi. Maznun vekilleri, davanın hakarettin ziyade hürriyeti matbuat davası olduğunu söylediler. Müdde umumi cevap verdi. Ve hürriyet i matbuatın herkesin namusuna tecavüz demek olmadığını söyledi. Muhakeme maznun vekilinin müdafaa hazırlaması için 13 Hazirana kaldı.

Bir bataklık kurutuluyor
İzmit, 29 (A.A.) — Halkapınardaki geniş bataklığın kurutma ameliyesine başlanmıştır.

Şehrimizde yağın son yağmurların kesafeti
Rasathaneden verilen malûmata göre evvelki akşam yarım saat zarfında 22 milimetre yağmur düşmüştür. Yağmurun bu kesafeti İstanbulda nadiren vukubulmaktadır.

Borçlar meselesi

Hamiller bugün memleketlerine hareket ediyorlar

Hükümetimizle dünyü umumiyeye hamiller vekilleri arasında ondört gündenberi cereyan eden müzakere yarım kaldığı ve hamiller vekillerinin memleketlerine dönmek üzere Ankaradan hareket ettikleri yazılmıştı. Hamiller dün şehrimize gelmişlerdir. Yazıldığına göre hamiller müzakereler esnasında 1930 bütçesini ve mali vaziyetimizi uzun uzadıya tetkik etmişlerdir.

Ve hükümetimizi noktai nazarda haklı görmüşlerdir.

Mümessiller müzakere esnasında ve hususi temalarında tediyatın bir kaç sene için tecili hakkındaki anlaşma teklifimize riza göstermek arzusunu izhar etmişler fakat Paris mukavelesinin tadiline razı olmamışlardır.

Hamiller Paris mukavelesi tadil edilmeden bir kaç sene için muvakkat bir sureti tesviye bulmağa razı olduklarını bildirmişlerdir.

Halbuki hükümetimiz memleketin inkişafını durdurmayacak ve buhrana sebep olmayacak daini bir anlaşmaya varmak arzu ve kararındadır.

Müzakere neticesiz kalmış olmakla beraber munkati olmuş değildir.

Ankara müzakeratı hakkında şu resmi tebliğ neşredilmiştir:

Cumhuriyet hükümetinin daveti üzerine hamillerin murahhasları Ankaraya geldiler. 14 Mayıs'tan 28 Mayıs'a kadar memleketin hali hazır mali ve iktisadi vaziyetine dair hükümetin verdiği vesikaları, malûmatı ve rakamları tetkik ettiler ve hükümetin mümessili ile görüşmeğe devam ettiler.

Bu müzakereler müşterek bir anlaşma fikri içinde cereyan etmekle beraber şimdilik bir itilâf varılmamıştır.

Hamiller vekillerinin bugün memleketlerine hareket etmeleri muhtemeldir.

Maamte:

Yeniden meccani talebe alınmayacak

Maarif vekâletinin yeni sene bütçesinde tasarruf münasebetile şu esasların tatbik edileceği kaydedilmektedir:

1 - Hiç bir muallim çıkarılmıyacak. 2 - Mevcut mekteplerden hiç biri kapanılmıyacak 3 - Ancak yeni inşaat yapılmıyacak ve mekteplere yeniden leyli ve meccani talebe alınılmıyacaktır.

İmtihanlar başlıyor

Lise ve orta mekteplerin imtihanlarına bir hazırlanma başlanacaktır. Bu imtihanlar, yalnız bakaloreya tabi olan son sınıflar talebesine aittir. Diğer sınıfların terfi numaraları muallimleri tarafından tayin edilmektedir.

Bu sene imtihanların daha sıkı surette yapılması ve ancak tam surette ehliyeti olanların sınıflarını geçmelerinin temini mekteplere tebliğ edilmiştir.

Yüksek mühendis mektebinde

Yüksek mühendis mektebinde bugün imtihanlara başlanıyor. İmtihanlar Haziran nihayetine kadar devam edecektir.

Şehit Kubilây sokağı

Fatih - Edirnekapı caddesinde bazı sokak isimleri değiştirilmektedir. Burada şehit Kubilây beyin hatırasını taziz için bu civardaki sokaklardan birisine bu inkılâp şehidinin ismi verilmiştir.

Bütün çalgıcıların kaydedilmesi lâzım

Yerli san'atkârların himaye ediliyor

Ecnebi çalgıcıların Türkiye'ye gelerek serbestçe icrayı san'at ettikleri, buna mukabil ecnebi memleketlere giden Türk san'atkârlarına değil icrayı san'at için müsaade verilmek, hudut içerisinde bile alınmadığı, okuyucularımızca malûmdur.

Hatta, bundan bir müddet evvel bu yüzden bir hadise çıkmış, Romanya hükümeti Türk san'atkârlarının topraklarına çıkmasına müsaade etmemiş, buna mukabil, Vakit'in neşriyatı üzerine Türkiye'de bulunan Romanyalı çalgıcılar da, mukabele bilmisil olarak hudutlarımızdan çıkarılmıştı.

Yerli san'atkârları himaye için teşekkül etmiş ve bir seneden fazladır faaliyeti ile çalgıcılarımıza menfaatlar temin etmiş bulunan "Garp musiki sanatkârları" cemiyeti, bütün çalgıcıların kendisine kaydedilmesi için iktisat vekâletine müracaat etmişti. İktisat vekâleti bu talebi tetkik etmiş, haklı bulmuş, ve çalgıcıların cemiyete kayıt edilmeleri mecburiyetini kabul etmiştir.

"Garp musiki San'atkârları" cemiyetinin talebi, iktisat vekâletinden Dahiliye vekâletine gönderilmiş bulunuyor.

Birkaç güne kadar muamele bitirilip vilâyetlere tebliğ edilecektir.

Bu suretle, memleketin yerli san'atkârları, kendilerine sırf ecnebi oldukları için iltifat edilen bazı çalgı hey'etlerinin gayri kanunî rekabetlerine karşı himaye edilmiş olacaktır.

Ticaret âleminde

Odanın ikinci reisi niçin istifa etti ?

Bir gazete, istifa eden ticaret odası ikinci reisi Necip B. in istifasına birinci reis ile aralarında çıkan bir ihtilâfın sebep olduğunu yazmıştı.

Kendisiyle görüştüğümüz Necip B. bu hususta bize dedi ki:

— Birinci reis ile aramızda ihtilâf çıktığı ve bu sebeple istifa ettiğim haberi doğru değildir. Hususî işlerime inzıam eden fırka ve belediye işlerle fazla meşgul olduğumdan odadan çekilmeği muvaffık gördüm.

Çiroz bol ama kârlı değil

Bu sene bol çiroz yetişmiştir. Balıkçılar cemiyetinin yaptığı bir hesaba göre şimdiki kadar muhtelif sergilerde 60 milyon adet çiroz kurutulmuştur.

Sergi sahiplerinin ifadesine bakılırsa bolluğa rağmen bu seneki çiroz işi ümit edildiği gibi kârlı olmamıştır. Bir çok sergi sahipleri ancak masraflarını çıkarabildiklerini söylerler.

Balıkçılık enstitüsü lâğvimi edilecek

Ticaret umum müdürü Naki B. şehrimize gelmiş ve bir kaç saat kaldıktan sonra Ankaraya dönmüştür.

Naki B. Balta limanında vü-

Seyrisefain

Merkez acentası Galata Köprü başı
B 5362 Şube acentası Sirkeçide
Mühürdar zade hanı 2 2740

İzmir sür'at postası

(GÜLCEMAL) Vapuru 31
Mayıs pazar 14,30 da
Galata rıhtımından kalkarak
İzmir'e gidecek ve Çarşamba
sabahı gelecektir.

Bozcaada Postası

(EREĞLİ) vapuru 31
Mayıs pazar 17 de Idare
rıhtımından Gelibolu, Lapseki,
Çanakkale, Imroz, Bozcaadaya
kalkacaktır.

Pire - İskenderiye postası

(EGE) Vapuru 2 saat
Haziran Salı 10da
Galatadan hareketle İzmir
Pireye uğrarak cumar-
tesi sabahı İskenderiye-
ye varacaktır. İskenderiye-
den pazartesi 15 te kalkacak
Çarşamba Pireye de uğrarak
perşembe gelecektir.

YELKENLİ VAPURLARI

Karadeniz postası

Erzurum vapuru 2
Haziran

Salı

Tam saat 17 de Sirkeci
rıhtımından hareketle (Zongul-
dak, İnebolu, Samsun, Ünye
Ordu, Giresun, Trabzon,
ve Rize) iskelelerine azimet
ve aydette (Of ve Sürmene)
iskelelerine uğrayacaktır.

Hareket günü
öğleden son-
ra vapurun
yanına gelecek eşya kabul
olunmaz.

Tafsilât için Sirkeçide Yel-
kenci hanında kâin acentasına
müracaat. Tel. İstanbul: 1515

Doğum ve Adın hastalıkları
mütehassısı
Doktor

Hüseyin Naşit

Türbe, eski Hilâliahmer binası
No. 10 Tel. İstanbul: 2622

cuda getirilen balıkçılık ensti-
tüsünü gezmiş ve tetkikatta bu-
lunmuştur.

Bir rivayete göre tasarruf do-
layısıyla iktisat vekâleti enstitü-
yü lâğvetmeği düşünmektedir.
Fakat bu karar verilmeden evvel
ehemmiyetli bir masrafla vücade
getirilen enstitünün vaziyetini
tetkik ettirmeği münasip görmüş
ve Naki B. bu tetkikata memur
edilmiştir.

Devlet Demiryolları ilanları

Derince'de bulunan doksan bin kayın traversin Samsuna nakli
kapalı farzla münakasaya konmuştur.

Münakasa 20 Haziran 931 cumartesi günü saat 16 da Ankarada
Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat
teminatlarını aynı günde saat 15,30 a kadar komisyon kâtipliği-
ne vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini (üçer) lira mukabilinde An-
karada ve İstanbulda idare veznelerinden tedarik edebilirler.

BUZ

Okkası: 3 kuruşa

Satış mahalleri şunlardır:
İstanbul ciheti:

Beyazıt tramvay durağı
Gedikpaşa caddesi
Nuruosmaniye Çemberlitaş sokak
Sultanahmet, Peruzağa sokak
Aksaray camii karşısı
Samatya Sulumanastır
Unkapanı Taşçılar sokak
Bahçekapı ikinci vakıf han
Bahçekapı Arpacı han
Sirkeci Devriş sokak
Sirkeci Hamam sokak
Balıkpazarı Hasır iskelesi
Tahtakale karakol sokak
Fatih Saraçhane başı
Fatih Şekerci han
Eyüp camii karşısında
Bakırköy Aynalı bakkal
Yeşilköy istasyon civarı

Galata ciheti:

Galata Fermenecilerde
Galata Perşembe pazarında
Galata Millet hanında
Galata Topçularda
Galata Demirci sokak
Galata Kılıcalı Paşa camii

Beyoğlu ciheti:

Beyoğlu Balıkpazarı
Galatasaray Yeni Çarşı
istiklâl caddesi
Asmalimescit'te Sofyalı
Beyoğlu Yüksek kaldırım
Sıraservi'de Kilise sokak
Beyoğlu Glavanı sokak
Beyoğlu Derviş sokak
Şişli'de Osmanbey'de
Şişli'de Pangaltı'da
Şişli'de Kurtuluş caddesi
Maçka'da silâhane caddesi
Kasımpaşada Rağıp B. caddesi
Altınbakkalda No. 223

Boğaziçi ciheti:

Beşiktaş iskelesi
Bebek iskele gazinosu
Arnavutköy mahallebici
Yeniköy mahallebici
Ortaköy tramvay caddesi
Emirgân mahallebici
Tarabya rıhtımında No. 8
Büyükdere caddesinde
Anadoluhisar mahallebici
İstinye bira deposu
Kuzguncukta iskele civarı
Beylerbeyi mahallebici
Çengelköy mahallebici
Üsküdar Çarşıboyu

Kadıköy ciheti:

Kadıköy Çarşı içinde
Moda caddesi No. 261
Kızıltoprak İhlamurda
Erenköy istasyon civarı

Adalar ciheti:

Büyükdere, Heybeliada, Burgaz
Bu dükkânlarda buzun okkası
3 kuruştur. Fazlaya satanlar hak-
kında telefonla Beyoğlu 4085
numaraya müracaat olunması
mercudur. Bu satış mahallerinde
geceli gündüzlü buz bulunur

ILAN

Adana vilâyeti Karaisalı ka-
zasının Karsantı nahiyesi dahi-
linde pos ormanında mevcut olup
beheri 150 kuruş bedeli muham-
men ve kapalı zarf usulile müza-
yede çıkarılan 28740 parça
mamul çam kerestesine talip çık-
madığından mezkûr keresteler
pazarlıkla ihale olunmak üzere
11-6-931 perşembe gününe ka-
dar yeniden ilâna konmuştur.
Tafsilât almak isteyenlerin An-
karada Orman müdüriyeti umu-
miesile İstanbul, Adana orman
müdüriyetlerine müracaat eyle-
meleri ilân olunur.

